

POSTOJNSKI
PREPIH

APRIL 2015 51 LETNIK 9

OBČINA
POSTOJNA

Deset deklet, deset let druženja in zorenja ob glasbi ter deset prijateljskih vezi, ki so se spletle v vokalni skupini Elum. Njen jubilejni nedeljski koncert obeta pomladni val glasbe, ustvarjalnosti in mladosti.

OBČINA POSTOJNA

Živimo v lepih krajih in smo dobri, gostoljubni ljudje. Zato je obdobje na prehodu iz aprila v maj pravi čas, da se tega najbolj zavedamo. 23. aprila je občinski praznik, 27. dan boja proti okupatorju in 1. ter 2. maja praznik dela. To pomeni, da v enem samem tednu združujemo kar tri pomembne obeležitve in se zavedamo svojega pomena, ne le v občini, ampak tudi širše.

Občinski praznik je priložnost, da občutimo naše lokalne korenine, dan boja proti okupatorju znak naše narodne in domoljubne drže, praznik dela pa praznovanje našega vsakdana. Pravzaprav je ravno delo tisto, ki nas najbolj plemeniti. Je tisti dejavnik, s katerim naredimo največji vtis in ustvarjamo tako preteklost kot tudi sedanost in prihodnost. Vseeno pa si je včasih potrebno vzeti tudi nekaj časa zase in za razmislek o preteklosti. Dan, na katerega praznujemo občinski praznik, je neposredno vezan na 27. april. Je znak, da ne smemo oziroma ne moremo biti brez zavedanja o lastni integriteti. Da ne moremo dopustiti, da se naša narodna zavest izgublja v okviru drugih interesov. Svojo držo so tako generacije pred nami že dokazovale in tudi dokazale. Na nas pa je, da se žrtev preteklosti zavedamo in delujemo v skupno dobro. Najbolj z odprtim umom in delom.

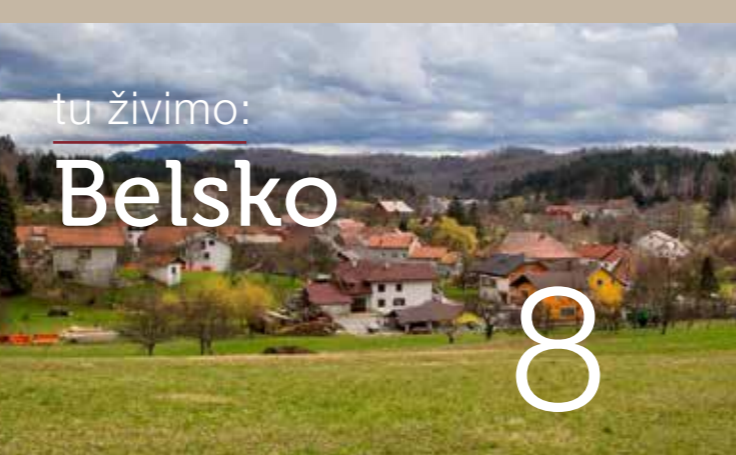
Ob prihajajočih obeležitvah želim vsem občankam in občanom lepih trenutkov, ustvarjanju lepih spominov in tudi zabave. Ob trdem delu si jo včasih namreč lahko privoščimo brez slabe vesti. Vem, da smo skupaj ustvarjalni in zmožni narediti vse. Zato sem ponosen na svojo občino in ponosen, da sem tukaj doma.

Vesele praznike,

Igor Marentič,

župan občine Postojna

Iz vsebine:

Na naslovnici: Vokalna skupina ELUM; fotografija: Matej Škrj

Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, april 2015, leto izdaje 9, številka 51. • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepil@postojna.si. • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel; uredniški odbor: Alenka Čuk, Alenka Furlan Čadež, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa; urednik strani Občine Postojna: Robert Pavšič; lektoriranje: Lidija Mlakar, Manca Klun, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Oblikovanje in grafični prelom: Aleš Pučnik. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

Tisti časi, ko je bilo na mizi med delovnikom ob točno določeni uri doma skuhano kosilo, se počasi poslavljajo. Če je verjeti raziskavam, doma kuhano bolj malo, pa še takrat uporabimo prej pripravljeno hrano - v vrečki, zmrznjeno, prej pečeno ...Vsakdanji tempo življenja nas vrti tako hitro, da na tisto, kar je najpomembnejše za naše zdravje, kakovostno domačo hrano, prepogosto pozabimo. Čeprav radi skrbno spremljamo, kaj je na krožnikih v vrtcih in šolah, bi veljalo dobro »prezračiti« hladilnik najprej doma.

Prehranske navade naših otrok se oblikujejo prav v družinskem krogu. Če se spomnimo svojih otroških let, nam v nosu zadiši hiša, prežeta z vonjem pravkar skuhanega obroka. Na družinski mizi resda ni bilo tako pestre izbire najrazličnejših prehranskih artiklov, kljub temu pa je bila središče družinskega zadovoljstva. Manj časa smo namenjali hoji med trgovskimi policami, veliko več pa okopavanju v domačem vrtu. Čeprav takrat nismo posebej cenili »domače« hrane, ker nam je bila nekako samoumevna, smo vedeli, od kod prihaja hrana. Različne vrste sadja smo spoznavali v sosedovem sadovnjaku in za učenje peke domačega kruha ni bilo treba organizirati naravoslovnega dneva v šoli.

Da smo se tako zelo odtujili od narave, nas opominjajo tisti, ki so dovolj modri in trmasti, da vsem oviram navkljub vztrajajo na domači njeni in svoje znanje prenašajo dalje; naložijo domače živali v prtljžnik in jih odpeljejo v šolo, da bi otroci ponovno vzpostavili stik s piščančki, gosko, petelinom ...; jih učijo molsti krave in izdelovati sir, razlikovati žita in zelišča, predelovati hrano, izdelovati domače milo in še bi lahko nizali dejavnosti, ki se jih otroci v kmetijskem krožku naučijo mimogrede. Čeprav bi marsikdo navrgel, da gre zgolj za modno muho v izobraževanju, pa gre za iskreno željo in premišljen način predstavitve pridelave hrane. Šolski ekovrtovi, primeri dobre prakse, ki razkrivajo, kako v domačem okolju krepiti pomen trajnostne pridelave

in lokalne oskrbe s hrano, počasi nastajajo tudi v okolih naših šol. V nekaterih so že krepko zgrabili za orodje, ponekod pa se šele sramežljivo spogledujejo s to idejo.

Prišli smo tako daleč, da pripravljamo posebne projekte, s katerimi opozarjamo na pomen lokalne hrane na naših jedilnikih. V eni od raziskav sem zasledila, da se nekaj več kot polovica anketiranih v trgovskih centrih in tržnicah odloča za nakup zelenjave na podlagi cene. Takoj zatem sledijo okus, videz in kakovostni razred. Šele na zadnjem mestu je poreklo. Čeprav vsi vemo, da so domače jagode sveže, brez dodanih fungicidov, ki omogočajo transport iz oddaljenih držav, se redkeje zapeljemo do bližnje vasi, kjer je večji del leta ponudba zdravih jagod tako rekoč pred nosom. Take lokalne in sezonske ponudbe bi bilo še več, če bi jo kupci podprli, tudi na občinski tržnici.

Primerno podporo pridelavi lokalne hrane, ki je bila vedno del naše identitete, bi morala nuditi tudi lokalna skupnost, saj zadostna lokalna pridelava hrane ne zagotavlja le ohranjanja zdravja, ampak tudi ohranjanje podeželja in delovnih mest na podeželju. Zanimanje za kmetovanje se v zadnjih letih povečuje, saj se je ob podpori programa za razvoj podeželja v preteklem obdobju povečalo število mladih kmetov, ki so se odločili za kmetovanje. Novi program razvoja podeželja za obdobje 2016-2020 pa prinaša nove izzive, med drugim evropske smernice za ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja. V praksi to pomeni tudi, da pet let stare njive, ki jo je prerasla trava, ni mogoče preorati.

Kmetijski strokovnjaki že napovedujejo, da bo ta pot ohromila razvoj kmetij in zaustavila načrte o samooskrbnosti. Kaj bo torej jutri za kosilo?

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Tomaž Penko

Prehrana v šolah in vrtcih

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje ocenjujejo, da večina slovenskih vzgojno-izobraževalnih zavodov uspe vključiti v prehrano samo med 2 in 10 odstotkov lokalnih živil. RRA Zeleni kras ugotavlja, da velja podobno za vrtnice in šole v Primorsko-notranjski regiji, zato želijo s projektom Z roko v roki do kakovostnih obrokov ta odstotek povišati. Šole in vrtnice v postojnski občini se pri oskrbi z lokalno pridelano hrano srečujejo z enakimi težavami. Poleg birokratskih ovir jih najbolj pestijo pomanjkanje informacij o ponudbi, precej višje cene ter premajhne količine sezonske zelenjave in sadja. Ena od dejavnosti v sklopu omenjenega projekta bo zato tudi pridobivanje informacij o lokalnih ponudnikih. Oskrba šol in vrtnic z lokalno pridelanim sadjem in zelenjavo pa še ni dovolj. Otroke je treba tudi prepričati, da ju bodo pojedli. V šolah in vrtcih namreč opažajo, da mnogi otroci zelenjave ne jedo, nekateri med njimi pa okusov surove zelenjave sploh ne prepoznajo. Pri oblikovanju jedilnikov povsod sledijo splošnim smernicam zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih, se vključujejo v različne projekte, ki spodbujajo zdravo prehranjevanje, in poskušajo približati otrokom tudi okuse, ki jih ne poznajo. Glavno vlogo imajo pri prehranski vzgoji, kot poudarjajo organizatorji prehrane, še vedno starši, ki mnogokrat žal niti sami niso dovolj poučeni. »Zato je skupna naloga prehranskih strokovnjakov in vseh delavcev šole, da izobrazijo starše in hkrati upoštevajo tradicionalne družinske prehranske navade. Zdrava prehrana je le eden od členov v verigi do skupnega cilja, to pa je zdrav otrok,« pravi Helena Vekar z Osnovne šole Antona Globočnika. Po njenem mnenju že ime projekta Z roko v roki pove, kako lahko ta cilj dosežemo.

Tudi na tej postojnski šoli se pritožujejo nad majhnim številom lokalnih pridelovalcev in zapleteno potjo do njihovih pridelkov. Kljub temu jim uspe v šolske jedilnike za malico vključiti tedensko več kot tri četrtine hrane, pridelane v Sloveniji. Kot kaže anketa, je 65 odstotkov učencev z malico večinoma zadovoljnih. »Trud, da bi ugodili vsem otrokom, bi bil zama,« je prepričana Vekarjeva, učiteljica gospodinjstva in organizatorica šolske prehrane. »Še naprej se bom trudila, da bi otroci dobili čim več zdravih živil, čeprav bi namesto ekološko pridelanega mleka raje spili čokoladno ali trajno mleko, ker jim je 'boljše', ali ugriznili v lep sadež, poln pesticidov, namesto v biološko pridelano jabolko z rjavimi madeži.«

Šolska prehrana se izboljšuje

Vekarjeva ocenjuje, da se je šolska prehrana v zadnjih letih izboljšala tudi po zaslugi projektov, kot sta Shema šolskega sadja in zelenjave ali Tradicionalni slovenski zajtrk. Ugotavlja še, da imajo otroci boljši odnos do hrane. »Opažam tudi otroke, ki prvič poskusijo surovo kislino repo ali narezano surovo sveže zelje.« Prehranske navade, ki jih prinašajo od doma, so zelo zakoreninjene, a se otroci

tudi v vrtcih in šolah veliko naučijo in znanje prinašajo domov. Pri sestavljanju jedilnikov zato upošteva tudi prehranske navade otrok in sodeluje s predstavniki šolskega parlamenta, s katerimi usklajujejo mnenja glede malic.

Lokalno pridelana živila vsebujejo manj ostankov pesticidov ter več vitaminov in antioksidantov, na mizo pridejo dozorela.

Kosila pa vozijo na OŠ Antona Globočnika iz bližnjega Šolskega centra, kjer jih pripravlja podjetje Slorest. Na vprašanje, ali je s kakovostjo teh obrokov zadovoljna, Vekarjeva odgovori z odločnim »ne« in pozdravlja projekt RRA. »Žal smo organizatorji šolske prehrane le strokovnjaki na prehranskem področju, zato bi pri oblikovanju dobrih javnih razpisov potrebovali administrativno pomoč.«

Prednosti lokalno pridelanih živil

Prav na šoli Antona Globočnika sta marca potekali dve delavnici v sklopu projekta Z roko v roki do kakovostnih obrokov. Izkušnje krajskih vrtnic, v katerih dobijo otroci veliko pri-

čino hrane, pridelane in predelane v Sloveniji, sta predstavili tamkajšnji strokovnjakinji. »S svojim primerom dobre prakse sta navdušili in hkrati prestrašili tukajšnje organizatorje prehrane,« je opazila Dragica Bratanič z RRA Zeleni kras. »Ta zahteva namreč precej dela, ki sta ga sami začeli s temeljito raziskavo trga in lokalnih ponudnikov živil, na podlagi katerih sta pripravili javno naročilo. Podobno svetujeta tudi organizatorjem prehrane v regiji.«

Na RRA Zeleni kras poudarjajo še, da omogoča lažjo pot do večjega deleža lokalnih živil tudi 14. člen Zakona o javnem naročanju, ki uveljavlja izločene sklope. To pomeni, da zavodi lahko do 20 odstotkov vrednosti živil oziroma največ 80.000 evrov kupujejo mimo razpisa. Prav zato je pregled ponudbe na trgu in stik z lokalnimi dobavitelji toliko pomembnejši.

V nadaljevanju projekta, ki ga finančno podpira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, bodo tudi v Postojni potekale delavnice, na katerih bosta jedi, ki v šolskih in domačih kuhinjah lahko nadomestijo industrijsko pripravljene, predstavili kuharska

mojstrica Slavica Smrdel in mentorica kmetijskih krožkov na ilirskobistriškem Tamara Urbančič. Urbančičeva poudarja na delavnicah, da vsebujejo lokalno pridelana živila manj ostankov pesticidov ter več vitaminov in antioksidantov, na mizo pridejo dozorela, njihova pridelava pa spodbuja delovna mesta in pripomore k ohranjanju kulturne krajine. Uvožena živila so sicer cenejša, a niso tako aromatična, imajo manj vitaminov C, A, B in E ter vsebujejo konzervanse in sredstva za dozorevanje.

Na Osnovni šoli in v vrtcu na Prestranku skušajo v jedilnike za malice in kosila vključiti celo od pet do deset odstotkov ekološko pridelane hrane. Mleko in mlečni izdelki pri-

hajajo z bližnjih kmetij, tudi krompir je večinoma pridelan v postojnski občini. Sezonsko zelenjavo in sadje pa so doslej naročali na Bistriškem. »Če kot lokalno štejemo hrano, pridelano v radiju 100 km, lahko rečemo, da imamo več kot 35 odstotkov lokalnih živil,« pravi šolska organizatorica prehrane Veronika Švigelj in obžaluje, da se je z uvedbo e-poslovanja bistveno spremenila ponudba iz pivške in postojnske občine. »Menim, da smo naredili korak nazaj. Sedaj naročamo sadje večinoma pri za drugah, ki imajo slovenske dobavitelje.«

Kot opažajo na Prestranku, otroci z veseljem pojedjo le hrano, ki jo poznajo. »Če sadje in zelenjava nista narezana in otrebljena, ju otroci ne zaužijejo,« razlaga Švigljeva. »Omake, v katerih so vidni koščki zelenjave, jim niso všeč. Vse mora biti pretlačeno, zato sploh ne prepoznajo različnih vrst in okusov zelenjave.«

Na Prestranku so učenci lani na šolskem vrtu z „Zelenim kotičkom“ celo sami pridelali solato za šolska kosila.

Kot primer dobre prakse navaja Švigljeva projekt PESCA, ki na podlagi kognitivno-senzorične metode uživanja hrane raziskuje prehranjevalne navade otrok in išče načine, kako spremeniti okus in odpor do določene hrane. Učenci, vključeni v projekt, so lani na šolskem vrtu z „Zelenim kotičkom“ celo sami pridelali solato za šolska kosila.

Kultura prehranjevanja se spreminja

Veronika Švigelj je prepričana, da je treba vzgojo o zdravi prehrani začeti že v vrtcu, ključnega pomena pa je seveda tudi domača vzgoja. »Kultura prehranjevanja se je zelo spremenila, saj otroci jedo pred televizijo ali računalnikom, ne pa za mizo.« V šoli opažajo tudi, da za popoldanske malice nekateri nosijo s seboj kar sladkarije.

Nekateri otroci nosijo za popoldanske malice s seboj kar sladkarije.

»Pazimo na raznovrstnost in uravnoteženost obrokov, upoštevamo pa tudi predloge.« Projekti, kot je Z roko v roki do kakovostnih obrokov, po mnenju Švigljeve pripomorejo predvsem k temu, da s kolegi izmenjajo izkušnje, večinoma v zvezi z javnim naročanjem.

Kosila iz kuhinje na Prestranku vozijo tudi na OŠ Mirolava Vilharja v Postojno, kjer v šolski kuhinji sami pripravljajo le šolske malice. »V jedilnike vključujemo jabolka, mleko, jogurte, kefir, maslo, med in lešnike pridelovalcev iz neposredne okolice. Slovenski so tudi bio kruh, slive, jagode, kaki, grozdje...« pravi vodja prehrane Branka Štrlj. Na šoli vseeno pogrešajo pestrejšo ponudbo domačih pridelovalcev. »Ta hrana je včasih tudi nekoliko dražja. Če bi se za lokalne dobavitelje odločilo več šol, bi tudi cena njihovih izdelkov padla,« je prepričana Štrljeva. »Lokalni pridelovalci bi bili tako bolj motivirani, saj bi imeli zagotovilo, da bodo svoje izdelke lahko prodali.«

Različni okusi in prehranske navade

Z učenci govorijo na šoli tudi o koristih lokalno pridelane hrane. »Kljub temu ugotavljamo, da

»Opažam pa tudi otroke, ki prvič poskusijo surovo kislino repo ali narezano surovo sveže zelje.«

jih ima veliko še vedno raje hrano, ki je dobre okusa, a ni zdrava, na primer sladke in slane prigrizke, sokove in gazirane pijače, ki jih prinašajo od doma ali kupujejo v bližnji trgovini.« V zadnjem obdobju pa vseeno opažajo določen napredek. »Mnogi pri kosilu zelo radi jedo zeleno solato z jabolčnim kisom, s koruzo in paradiznikom. Ne marajo pa zelenjavnih prilog in jedi na žlico, razen fižolovke.« Od sadja jim gre do najbolj v slast jabolka, mandarine in pomaranče. »Na podružnici Hruševje, kjer je otrok manj, pa sadje otrokom narežemo na koščke, saj ga tako pojedjo več,« še dodaja vodja projekta Šolsko sadje Damijana Pecman.

Prehranske navade, ki jih nekateri otroci prinesejo od doma, so zaskrbljujoče, pravijo na šoli. »Žal ugotavljamo tudi, da je nekaterim staršem vseeno, ali njihov otrok kosilo poje ali pa ga, strese« med odpadke. Še posebej nas moti, ko tako ravna otroci, ki imajo subvencionirano kosilo.« Od projekta RRA pričakujejo več informacij o številu dobaviteljev, za uspešnost projekta pa bi potrebovali dodatna finančna sredstva.

Težave pri nabavi svežega sadja in zelenjave

V Vrtcu Postojna pripravljajo zajtrke, kosila in popoldanske malice za 640 otrok in približno 100 zaposlenih. Ponudnike živil, iz katerih pripravljajo jedi, izbirajo vsaki dve leti z javnim razpisom, pri čemer jih, tako kot ostale, zavezuje Zakon o javnem naročanju. Trenutno imajo pogodbe sklenjene s štiriimi dobavitelji iz okolice Postojne. »Ekološki krompir, nepasterizirano mleko, pasterizirani mlečni izdelki in jabolka integrirane pridelave prihajajo iz postojnske in pivške občine. Otrokom bomo kmalu ponujali tudi ekološko pridelano meso in mleko ter ekološki kruh in pekovske izdelke lokalnih dobaviteljev,« pravi organizatorica prehrane Jasna Odar. V vrtcu ocenjujejo, da je delež slovenske hrane okoli 65-odstoten in predvidevajo, da bodo na podlagi novega razpisa količino lokalnih in ekoloških živil še povečali. »Težave imamo predvsem pri nabavi svežega sadja in zelenjave, saj nam veletrgovci ponujajo ta živila iz oddaljenih držav, celo Argentine. Sodelovali bomo z zadrugo, ki ponuja sadje in zelenjavo lokalne integrirane in ekološke predelave, že nekaj let pa kupujemo tudi ekološki med.« V vrtcu pogrešajo bolj organiziran pristop ponudnikov. »Če bi se povezali, bi nam morda lahko zagotavljali potrebne količine med letom, odpadle pa bi tudi težave z dostavo.«

Nekatera nova živila lokalnih dobaviteljev zaradi drugačnega okusa in konsistence otroci težko sprejemajo, še opažajo v vrtcu. »To se dogaja skoraj vedno, kadar uvajamo nove jedi,« zatrjuje Odarjeva in dodaja, da jih otrokom zaradi tega ne bodo več ponudili.

Po mnenju anketiranih staršev so otroci s hrano zadovoljni, 86 odstotkov vprašanih pa je tudi mnenja, da je hrana, ki jo pripravljajo vrtec, zdrava. Z letošnjim letom ponujajo otrokom samo 100-odstotne sokove, vedno pa imajo na razpolago tudi dovolj drugih nesladkanih tekočin, predvsem vode. Kot povsod imajo

tudi otroci v vrtcu različne okuse in prehranjevalne navade. »Običajno gredo najbolj v slast jedi, ki niso najbolj zdrave. Vzgojiteljica pa lahko na primeren način otrokom približa tudi jedi, ki jih niso vajeni od doma ali imajo do njih celo odklonilen odnos.« Odarjeva omenja tudi težave z dostavo, saj je za malo bolj oddaljene lokalne dobavitelje dostava majhnih količin živil ekonomsko nesprejemljiva, kapaciteta vrtničevskega skladišča pa je primerna le za največ dvodnevno zalogo živil. O delavnicah v okviru projekta Z roko v roki pa meni, da so pokazale predvsem, kje so delali napake.

Projekt se bo nadaljeval do junija, delavnice bodo organizirane tudi za starše in otroke v vseh šestih občinah regije. Agencija RRA Zeleni kras bo pripravila še seznam lokalnih ponudnikov in preverila razpoložljivost lokalne ponudbe ter zavodom tako poskušala pomagati tudi logistično.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografije: arhiv OŠ Prestranke.

Star pregovor pravi: »Kdor posadi drevo, misli na jutri.«

Vrtec je obnovljen, sledi še šola

V Planini so uradno odprli obnovljene prostore enote Ravbarček Vrtca Postojna, ki ga obiskuje 31 otrok v dveh oddelkih. Za obnovo so na Občini investirali 444.674 evrov, od tega so na razpisu Fundacije za šport pridobili za energetsko sanacijo telovadnice 29.582 evrov nepovratnih sredstev. Za ureditev športnega igrišča in obnovo podružnice OŠ Antona Globočnika je letos in prihodnje leto namenjenih približno 946.000 evrov, je pojasnil Robert Ozbič z Občine Postojna.

anketa

Ali ste zadovoljni s prehrano v vrtcu oziroma šoli?

Domen Košuta, Koče: Z obroki v vrtcu na Prestranku smo zelo zadovoljni, otrokom pripravijo veliko dobre in okusne hrane, enkrat tedensko imajo »bio dan«, takrat otrokom ponudijo izdelke lokalne proizvodnje oz. pridelave; vsak dan imajo sadno malico, uvajajo pitje vode, sadne sokove redčijo, na voljo imajo tudi čaj. Morda manjka jogurt ali skuta. Včasih je hrana za zajtrk neprimerna - namaz iz sardel ali pica. Kosila so uravnotežena, količinsko morda dobijo celo preveč.

Sanda Dekleva, Koče: Kot večina štirinajstletnikov ima tudi naš sin povečan apetit, včasih pripomni, da dobijo pre malo mesa. Tudi na sploh bi fantje včasih radi

še kakšen dodatek, tega pa dobijo le, če hrana ostane. Največkrat dodatka ni, kar verjetno pomeni, da je hrana dobra, saj otroci vse pojedjo. Šolski jedilnik na Osnovi šoli v Prestranku večkrat preletim in mislim, da je zelo dober. Pravzaprav hrana ni problematična, le zelenjave – če bi prisluhnili mnogim šolarjem – ne bi smelo biti na jedilniku.

Mirjam Žnidaršič, Planina: Sem čisto zadovoljna s prehrano v vrtcu in tudi v šoli. So pa nekateri otroci morda malo preveč izbirčni in navajeni jesti kruh in nutelo. Predvsem malice v vrtcu in šoli so dovolj raznolike. Meni je všeč akcija, ki na podružnični šoli v Planini poteka že nekaj časa. Vsako sredo otrokom nudijo lokalno pridelano sadje, všeč mi je, da je sezonsko (dobijo npr. tudi kislo zelje). S kosili pa otroci niso preveč zadovoljni, predvsem, ker je kombinacija jedi preveč nevsakdanja oziroma včasih malce čudna.

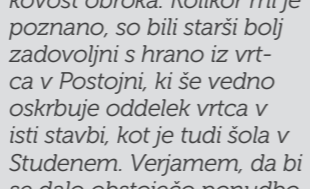
Uroš Milost, Veliki Otok: Vsi trije otroci obiskujejo Osnovno šolo Miroslava Vilharja v Postojni, kjer tudi kosijo. S prehrano so zadovoljni, vsaj pritožuje se ne nihče, le pri najstarejšem opažamo, da se takoj, ko pride iz šole domov, odpravi proti hladilniku. Doma niso izbirčni in tudi v šoli vse pojedjo, hrane ne puščajo na krožniku. Včasih povedo, da so šli po »repete«.

Andreja Čepič, Postojna: Otroke imam v šoli in vrtcu v Postojni. Z obroki v vrtcu sem zadovoljna. Ogledam si lahko tudi jedilnik, ki je na ogled v vsakem oddelku. Iz njega je razvidno, da je hrana pestra, raznovrstna in všeč mi je, da imajo tudi »eko«, bio in brezmesni dan.

Petra Jamnik, Studeno: Organizacija prehrane na podružnični šoli v Studenem je, kot bi najbolj enostavno opisala, čisto povprečje. Kosila pripravljajo prehranska restavracija Slorest iz Podskrajnika pri Cerknici. Že sama oddaljenost kuhinje pogojuje daljšo časovno dostavo, ta pa zagotovo vpliva na kakovost obroka. Kolikor mi je poznano, so bili starši bolj zadovoljni s hrano iz vrtca v Postojni, ki še vedno oskrbuje oddelek vrtca v isti stavbi, kot je tudi šola v Studenem. Verjamem, da bi se dalo obstoječo ponudbo prehrane tudi izboljšati.

Nenad Bebič, Postojna: Moj sin obiskuje Osnovno šolo Antona Globočnika in reči moram, da sem na začeloma s prehrano zadovoljen. Zasedil sem, da je hrana zmrznjena, vendar bi moral to preveriti. Ni mi všeč, da jedo sladkarije. Všeč pa mi je, da dobijo tudi bio jogurte ali mleko.

Sabina Krizman, Hruševje: Fanta sta različno ješča že doma in isti vzorec je tudi v šolskih klopek. Nemogo-

»Zelo smo zadovoljni s pridobitvijo novih prostorov, ki nam omogočajo boljše delo v vrtcu.« je bila zadovoljna **Tonja Ferjančič, ravnateljica Vrtca Postojna**. Izpostavila je urejeno igrišče pred vrtcem, ki nudi otrokom varno bivanje na prostem, in dodala: »Pričakujemo, da ga bomo napolnili z več igrali, kar bi omogočilo otrokom še bolj prešerno gibanje.« **Pavel Malc, predsednik krajevne skupnosti Planina**, je povedal, da so bili prejšnji prostori majhni, natrpani, vlažni, zato pomeni pridobitev veliko za razvoj kraja, v katerem so našli 60 predšolskih oziroma 140 šoloobveznih otrok. Od prvih opozoril, da je v Planini potrebno zagotoviti ustrezne prostore, je preteklo kar nekaj let, ki so se zavrtela hitro in so tedanji malčki do danes že zdavnaj prerasli svoje igralnice. »Sedaj že končujejo študij, marsikdo bo imel kmalu družino in bo pripeljal sem svoje otroke,« je povedal Malc, ki upa, da bo obnova šolskega dela stekla čim hitreje.

Občina Postojna bo predvidoma do meseca februarja 2016 z naložbo, vredno 900 tisoč evrov, obnovila še šolski del stavbe. »V juniju se bodo naši otroci selili v nadomestne prostore in v šolskem letu 2015/16 začeli pouk na spremenjeni lokaciji. V tem času bosta potekali adaptacija in obnova šolskih prostorov,« je ob koncu slavnostnega dogodka, ki so ga s priložnostnim kulturnim programom pripravili vzgojiteljice in otroci iz vrtca, pojasnila **Sabina Ileršič, ravnateljica OŠ Antona Globočnika**.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Ministrica Anja Kopač Mrak in župan Igor Marentič sta odprla svetovalno pisarno društva Projekt Človek.

Odvisnosti in socialna stiska v porastu

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak je nedavno obiskala Center za socialno delo (CSD), Dom upokojevcev in Varstveno delovni center v Postojni, kjer se je seznanila z delom in s težavami socialnovarstvenih ustanov. Udeležila se je tudi odprtja svetovalne pisarne društva Projekt Človek, ki v prostorih CSD izvaja program za samopomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo oseb z različnimi oblikami zasvojenosti.

Na seji tudi o letošnjih prejemnikih priznanj

Na zadnji seji občinskega sveta so postojnski svetniki obravnavali deset točk, predlog o razveljavitvi odloka o občinski taksii v Predjami pa so umaknili z dnevnega reda, saj ni bil usklajen s krajevno skupnostjo Bukovje.

Na seji so imenovali člane sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter podali pozitivno mnenje vsem kandidatkam za ravnateljico OŠ Antona Globočnika. Potrdili so zaključni račun proračuna Občine Postojna za leto 2014, ki izkazuje 17.760.415 evrov prihodkov in 16.823.548 evrov odhodkov. Predsednica nadzornega odbora Mojca Vadnov jih je seznanila s poročilom o delu tega občinskega organa. Sprejeli so še dopolnjena odloka, ki zadevata organizacijo delovanja javnega podjetja Kovod. Svetniki so sprejeli tudi sklep o ustanovitvi medobčinske lokalne akcijske skupine za preprečevanje zasvojenosti v občinah Postojna in Pivka, katere delo bo usmerjeno predvsem v preventivo in zmanjševanje škodljivih posledic zaradi uporabe drog. Občinski svetniki so potrdili tudi prejemnike letošnjih občinskih priznanj in nazivov. **Naziv častni občan bo prejel Janko Ozbič, zlato priznanje Sandi Curk, priznanje 23. april skupina prostovoljk Doma upokojevcev Postojna in Bruna Simčič Olenik, srebrno priznanje Zvonko Bole in Florjana Ulaga, priznanje Miroslava Vilharja pa Aleš Klančar.**

Dolgoletni brivec in frizer **Janko Ozbič** bo naziv častni občan prejel za 70-letno delo v obrti v domačem salonu, ki je do danes ohranil identično podobo iz leta 1936 in s tem ohranil neprecenljiv spomin na to celovsko dejavnost. Z obrtjo se je Janko Ozbič seznanil že v otroških letih, ko je po pouku pomagal očetu v salonu. Med vojno je bil mobiliziran v italijansko vojsko, kasneje se je priključil ameriškim enotam in v Franciji odprl frizerski salon. Kot ameriški vojak se je začel ukvarjati s fotografijo, delal je za slovensko edicijo časnika Stars and Stripes. Kljub čerem v povojnih letih, ki so ovirale zasebnost, je Janko Ozbič vztrajal vse do letos, ko je salon na Ljubljanski ulici dokončno zaprl vrata. Zaradi strokovnega in logističnega pristopa ter vsestranskega angažiranja kot vodja kriznega štaba v času ledene ujme bo zlato priznanje prejel **Sandi Curk**.

Kot so zapisali v obrazložitvi, je Sandi Curk s svojim logističnim pristopom uspešno koordiniral delo strokovnih občinskih služb, centra za socialno delo, zdravstvenega doma, pripadnikov slovenske vojske, civilne zaščite, policije, tabornikov ter komunalnih služb. Pod njegovim vodstvom so dejavno pristopile k delu posamezne službe za izvajanje zaščitnih ukrepov za odpravo materialnih elementov v celotnem sistemu javne infrastrukture in javnih površin, aktivirani so bili tudi agregati kot dodatni preskrboval-

Pisarna je odprta vsako drugo in četrto sredo v mesecu od 8:00 do 16:00, za pogovor pa se je treba predhodno naročiti. **Direktorica Patricija Može** je izpostavila, da med občani narašča problematika odvisnosti. "Veliko teh ljudi obravnavamo z vidikačasne nezaposljivosti, kjer je kot vzrok definirana prav problematika z odvisnostjo," je poudarila. Zato so zasnovali nastanitveni center, ki bo namenjen socialno izključenim. "To so osebe, ki so izgubile službo, svoje najbližje, ne najdejo več smisla življenja, jim grozi deložacija in ki uteho iščejo v odvisnosti od drog, alkohola in iger na srečo," pojasnjujejo na CSD. Center bo zaživel v prihodnjem letu, uporabnikom pa bo nudil socialno oporo, učenje zdravih življenjskih navad ter omogočil socialno vključenost.

Možetova je še opozorila, da so v porastu tudi socialne stiske ljudi. Naraščajo prošnje za izredno denarno pomoč, ki jo prosilci vse bolj namenjujejo za hrano. Povečuje se število razvez, zato tudi več pozornosti posvečajo urejanju stikov z otroki. Vedno več je ekonomskega nasilja nad starejšimi, saj so pokojnine postale pomemben družinski dohodek. Soočajo se tudi s povečanim obsegom dela pri urejanju skrbništev za starejše osebe, saj vedno težje najdejo skrbnika znotraj sorodstva, zato to vlogo prevzema center.

Kot je še povedala direktorica CSD Postojna, zaradi obilice birokratskega dela strokovne delavke ne zmorejo več opravljati socialnega dela v obsegu, kot bi ga uporabniki potrebovali.

"Potrebujemo reorganizacijo, s katero bomo z enakim številom ljudi naredili več za ljudi," je povedala ob obisku ministrica Kopačeva in napovedala, da bo pot reorganizaciji tlakoval zakonodajni postopek že v tem letu.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Foto Atelje Postojna

ni element za pridobivanje električne energije, uspešno pa so bili izpeljani tudi ukrepi za zdravstveno in socialno oskrbo občanov. **Martina Koman, Marjanca Štrukelj, Marija Turšič, Marija Race, Ana Trček in Marija Ana Zupancič**, prostovoljke Doma upokojevcev Postojna, s svojim prostovoljnim delom vsakodnevno nadgrajujejo strokovno delo zaposlenih v ustanovi, stanovalcem pa omogočajo širitev njihove socialne mreže in večje možnosti zadovoljevanja osebnih potreb. Ker je v današnjem tržno naravnem svetu tovrstnih oblik delovanja malo, je njihov prispevek zgled ostalim, zato bodo prejeli priznanje 23.april. Priznanje 23. april bodo podelili tudi **Bruni Simčič Olenik** za nesebično in požrtvovalno delo v različnih organizacijah – je predsednica krajevnega odbora ZZB Postojna, članica upravnega odbora OZRK Postojna-Pivka, podpredsednica društva in vodja območne enote TIGR Postojna in članica civilnih iniciativ "Za Primorsko" ter "Kras". Je prejemnica vrste priznanj - za dolgoletno delo na področju ljubiteljske kulture je prejela jubilejno zlato Gallusovo značko, za uspešno delovanje v društvu so ji podelili spominsko plaketo društva TIGR, ZZB za vrednote NOB pa jo je nagradila s srebrno in zlato plaketo za življenjsko delo.

Zvonko Bole bo prejel srebrno priznanje za dolgoletno vodenje krajevne skupnosti Postojna. Med njegovim vodstvom so bila izvedena številna dela na področjihkulture dediščine, investicijskega vzdrževanja na cestni in komunalni infrastrukturi in urejanja športnih površin v mestu in štirih vaseh, ki sodijo v okvir krajevnega skupnosti **Florjana Ulaga** bo prejela srebrno priznanje za udeleževanje na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti, s katerim je prispevala k dvigu kulturnega življenja v Planini in okolici. Vodi Vokalno skupino Unica, je ena od glavnih pobudnikov in organizatorjev glasbene prireditve Ravbarjev večer in prejemnica zlate Gallusove značke za 25 let dejavnega udeleževanja na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti. Letošnji prejemnik priznanja Miroslava Vilharja je trobentač **Aleš Klančar**, glasbenik z mednarodno koncertno kariero in prejemnik mnogih mednarodnih priznanj. Po končani Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani je doštudiral na Akademiji za glasbo v Malmöju na Švedskem. Tako doma kot v tujini se odlikuje kot glasbenik solist, bogate izkušnje pa ima tudi z orkestrsko igro. V zadnjem času sodeluje zlasti z mednarodnimi komornimi zasedbami za sodobno klasično glasbo. Dejavno se posveča tudi poučevanju mladih glasbenikov, sodeluje pa tudi kot član strokovnih žirij na tekmovanjih.

Nagajenci bodo priznanja prejeli 23. aprila na osrednji prireditvi v počastitev občinskega praznika. Ker redakcijo aprilske izdaje Postojnskega prepina zaključujemo tik pred občinskim praznikom, bomo o podelitvi priznanj poročali v majski številki.

Alenka Furlan Čadež

Belsko

Znančeva raziskovalna žilica in njegova želja, da spozna Belsko, naju je prav na prvoaprilski dan usmerila proti Podgori. Za tipično aprilsko razgiban dan je poskrbelo tudi vreme – od sončnega dopoldneva do opoldanske snežne toče.

Iz postojnske smeri je pri Kozolcu odcep ceste najprej na desno in le po nekaj ducatov metrih še odcep na levo. Prvi vtis ob pogledu v smer proti Belskemu ni prijeten, kajti tovarniški objekt Javor in njegova okolica nista najbolj urejena. Šele ko ga pustiva za seboj, se nama odpre dolina potoka Belščice, ki je najlepša v vsej Podgori.

V vasi najprej potrkava na vrata pri Godmanovih, kajti Milan Simčič pozna svoj kraj zelo dobro. Povedal nama je, da dolino na južni strani zapirata vzpetini Staje in Brda, ki se proti severozahodu nadaljujeta v Ograde in Vrhe. Na severovzhodni strani varujeta dolino pred mrzlimi vetrovi vzpetina Plane in Gorenjske gmajna. Proti zahodu je dolina malce bolj odprta in na koncu vasi se cesta razdeli: ena pelje po Gorenjski gmajni proti Gorenjam, druga po položnejši vzpetini Piškavec proti Bukovju.

Izvir, ki nikoli ne presahne

Potok Belščica ima več pritokov oziroma izvirov; ob močnem deževju tudi okoli dvanajst. Vsi se stekajo vanj ob njegovem dva in pol kilometra dolgem toku. Glavni izvir je pri Studenem v Zelenici, največji in najmočnejši pritok pa je v starem

jedru vasi. Ta dobesedno privre iz skale – zato imenovan Pod škale – sledi pa mu še prtok v Dedniku. **Izvir Pod škale** ne presahne nikoli, niti v največji suši. Prav zato so Italijani predvsem za svoje vojaške potrebe naredili vodovodno zajetje in vse območje okoli njega strogo zavarovali. Belščica je ponikalnica, ki ponikne v jamo v Grapi pod Bukovjem. Njene vode ponovno pridejo na dan v izviri reke Vipave. Porečje Belščice je poleg onega v Šmihelskih Ponikvah najboljše in najbogatejše z izviri.

Domačini so nama povedali, da je izvir Pod škale poganjal mlinsko kolo pri Malnarjevih. Kolo se simbolično vrti še danes. Izvir je močan,

Starega mlina ni več, leseno mlinsko kolo pa se še vedno vrti.

tako da se voda predvsem v obdobjih močnejšega deževja peni, je zelo čista, bistra, lahko rečemo tudi biserna, tako da daje občutek bele barve. Belčani zato upravičeno menijo, da sta Belsko in potok Belščica najbrž dobila ime po čisti – beli vodi, ali po belih apnenih prodiščih nad vasjo, ali morda po besedi bel, belo (bello pomeni v italijanskem jeziku lepo). Silvo Torkar je zapisal, da je ime nastalo iz vodnega imena Bela s pridevniškim obrazilom za svojilnost (pripadnost) –ski in spada med topografska imena. Dopisal je, da je bilo leta 1780 naselje zapisano kot Welsko, 1823 kot Welsku in čez triindvajset let kot Belsko. V času Italije sta se Belščica in Belsko imenovala Oblisca. Med raziskovanjem sva odkrila tudi to, da je Belsko edina vas v slovenskem prostoru s takim imenom. Najbolj sorodno je še ime vasi na vzhodu vinorodnih Halez, v bližini gradu Borl – Belski Vrh.

Anton Požar naju je opozoril na legendo, ki pravi, da je bila dolina nekoč zalita z vodo. Na vzpetini, na kateri stoji danes **podružnična cerkev sv. Justa**, naj bi že zdavnaj stala lesena kapelica in ob njej pokopališče za vso širšo okolico. Cerkev se omenja okoli leta 1665. Gotsko stavbo so predelali v drugi polovici 17. stoletja. Kamnit zvonik na presličko naj bi postavili leta 1656.

Belsko delijo domačini na **Gornji in Dolnji konec ter Dednik**. Staro jedro je nastajalo ob izviru Pod škale. Najstarejše domačije so Jernejčkova, Petrinova, Klančarjeva, Požarjeva, Godmanova, Lovrinova, Bajčeva, Šenščeva ...

Furmansko-gozdarsko naselje

Belsko je bilo predvsem furmansko-gozdarsko naselje, je povedal Anton Požar. Obdelovalne zemlje je zelo malo; nekaj njiv je le v Tirmancih za cerkvijo sv. Justa. Prav vsaka domačija se je zato preživljala predvsem s furmanstvom ali z gozdarstvom. Belčani so bili poznani kot dobri sekači in tesarji.

Zaradi nekmečkega značaja je Belsko postajalo gozdarsko in trgovsko središče. Imeli so pekarno pri Ferfilovih, mesnico in pekarno pri Požarjevih, trgovino pri Pangercevih in kar pet gostiln – pri Klančarjevih, na Malnu, pri Lorenzettijevih in pri Štefi ter pri Pepi. V šolski stavbi, ki so jo leta 1934 zgradili Italijani, so imeli svoje prostore ambulanta, vrtec in šola. V Belskem je bil

Anton Požar je dragocen vir zgodb in prigod o Belskem in Belčanih.

tudi sedež Kmetijske zadruge in kratek čas je v vasi obratovala tudi klavnica. Anica Požar nama je z veseljem pripovedovala, da je bilo življenje v Belskem veliko bolj družabno in odnosi prijateljski; redno »so hodili eden do drugega« in si med seboj pomagali. Vrata domačij so bila noč in dan na stežaj odprta. Povedala je tudi, da so gospodinje hodile Pod škalo prat perilo, zelenjavo, čreva za koline, tja so nosile umivat tudi okna, tako da so snele »figelne«. Ob teh delih so si izmenjavale novice in največkrat »oprale« tudi vso vas. K izviru so v daljših sušnih obdobjih hodili po vodo krajani iz več vasi – od Strmce do Gorenj. Večkrat so čakali v vrsti. Vaščani so se družili tudi ob napajališču, ki so ga Belčani obnovili. Z nasmeškom nama je povedala tudi to, da so bili v šoli večkrat na leto plesi; bilo je zabavno, ne glede na to ali je meh vlekel Franc Žakelj ali imeniten godec Jakob Furlan iz Predjame. Ob dnevu žena so ženske napikle pecivo in pripravile imenitno pojedino. V vasi je živila Ana Gerželj, ki je bila zelo napredna ženska. Učila jih je gledališke igre, jih fotografirala, jim posojala knjige. Znana je bila tudi Belčanka, ki je znala pripraviti mazilo za revmo, rane ... za skoraj vse bolezni, a je recept odnesla s seboj v grob. Izdelovala je tudi imenitne svitke, kajti včasih so ženske prenašale vsa bremena na glavi in tista, ki je lahko nesla jerbas ali škaaf, ne da bi ga držala z rokama, je veljala za posebno.

Briškola in balinanje

Anton Požar nama je povedal tudi to, da je v času furmanstva peljalo skozi Belsko nešteto vozov. Furmani so se zelo radi ustavljali pri Jožefi Simčič – pri Pepi v gostilni Pod lipo. Belčani so se pri njej zbrali vsako nede-

ljo po maši ob mizah in igrali »briškolo« ali ob balinišču in balinali pozno v popoldanske ure, včasih so se jim pridružile tudi žene.

Lepo obnovljen vodnjak.

Spomnil se je tudi Franca Podboja – Lovrinovega, ki je bil nena-dkriljiv veseljak; »hece« je stresal iz rokava z nedoumljivo hitrostjo. Vsaka družba ga je zato imela rada in okoli njega je bilo vedno polno ljudi. Nekoč je spremljal belskega prevoznika lesa v Vipavo. Vipavski gostilničar je vsem hotel dati pijačo zastonj, če Franc ostane pri njem. Povedal je tudi, da so si domačini v pustnem času vzeli po dva in celo tri dni »fraj«, da so lahko na pustni torek »uga-

bila godna za možitev, a se v preteklem letu niso omožila. Dekleta so jih morala pošteno obdariti, sicer so jim zabilili vhodna vrata

z »dilo«. Povedal nama je še, da so bile družine včasih v vsaki hiši vasi številne, zato je bila velika stiska s prostori. Dekleta so spala predvsem v sobah, fantje pa na »podih«. Od tod so lahko nemoteno odhajali na vasovanja. Ob neki priliki sta šla Belčana v Gorenje, klicat dekleta. Ker nista vedela, v kateri sobi spi, sta jih klicala pod napačnim oknom in priklicala mater. Od strahu sta skočila z lestve naravnost v »japnico« (apnico), iz katere sta se komaj rešila.

Staro jedro je obkrožilo »mlado« naselje.

njali» maskare in na pepelnico sredo »še bolj pod gasom« vlačili po vasi »dilo«, na kateri je bil slamnati ali živji pust. Z »dilo« so obiskovali predvsem dekleta, ki so

Belčani se radi družijo tudi dandanes

Zabavnega življenja je danes vse manj, a nekatere navade se prenašajo iz roda v rod. Najlepše druženje v Belskem je ob »opasilu« na praznik sv. Justa. Družijo se tudi ob nekaterih dogodkih v okviru Krajevne skupnosti Bukovje in Turističnega društva Pudgura. Belčani so močno vključeni v dejavnosti za organizacijo tradicionalne prireditve »Kolesarjenje po poteh Erazma Predjamskega«, ki jo organizira KS Bukovje (letos že devetič), in v Podeželsko društvo Kašča, ki je bilo v okviru KS Bukovje ustanovljeno pred dvema letoma. Najpomembnejša dejavnost društva je ureditev tržnice pri Predjamskem gradu, na kateri domačini prodajajo svoje pridelke in izdelke, ter predstavitev zgodbe o Erazmu Predjamskem. Zgodbo so predstavili že petkrat. Prva

predstavitev je bila lani. Poudarek je na dialogu med Erazmom Predjamskim in Gašperjem Ravbarjem ter na predstavitvi katalpulta, ki ga je izdelal Izidor Požar iz Gorenja. Tri leta zapored predstavljajo v mesecu juliju na bregu pred Predjamskim gradom tudi košnjo po starem, že več let pa organizirajo na igrišču Ribnik v Belskem tudi turnir v košarkarskih trojkah.

Belsko danes

V Belskem je danes okrog 60 hišnih števil (nekaj hiš je praznih). Z izgradnjo vrste novih hiš se je povečalo tudi število prebivalcev, tako da je danes v Belskem skoraj 200 ljudi. Dolga desetletja je bilo precej domačinov zaposlenih v Javorovem obratu, ki mu domačini še danes pravijo Belska žaga. Javor je v zadnjem obdobju poslovanje v Belskem zelo omejil, še vedno pa izdeluje opazne plošče.

V vasi je že nekaj let urejena vsa osnovna infrastruktura. Pomembne pridobitve zadnjih let so: obnovljena cesta skozi vas, pločnik in avtobusno postajališče, otroško igrišče, ki so ga

uredili ob športnem igrišču in ga ustrezno osvetlili. Načrtujejo še ureditev njegove okolice in izgradnjo balinišča. Belčanom je v ponos tudi lepo obnovljen vodnjak v starem jedru vasi. Pred petimi leti so zgradili mrliško vežico.

V letu 2010 je Belsko prizadela poplava, ki je največ škode povzročila v Grapi. Tam je uničila domačijo Pri Graparju, ki je bila znana po pridelavi eteričnih olj in žagi.

V Belskem je na novo sezidanih kar nekaj lepih hiš, v katerih so si domovanje uredile predvsem mlade družine, zanimivo pa postaja tudi za tujce, ki znajo ceniti našo čisto naravo, domačnost in kulturno dediščino.

Besedilo: Gabriela Brovc; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Pozorno oko opazi primer urbano obnovljene »pivške hiše«.

Terenski ogled posledic zledoloma

O žledu tudi na dveh konferencah

V Postojni smo v marcu gostili dve konferenci, ki sta vsaka s svojega zornega kota obravnavali lansko vremensko ujmo, ki je povzročila za približno 429 milijonov evrov škode.

Informacijska pisarna Evropskega parlamenta v Sloveniji je 20. marca na Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni pripravila konferenco »Evropski solidarnostni sklad na pomoč pri naravnih nesrečah v Sloveniji«. Konferenca se je udeležilo 16 govorcev z ministrstev, univerze, zavodov in inštitutov, Slovenske vojske, policije, gasilcev in Civilne zaščite, Centra za socialno delo in taborniške zveze. Nastopajoči so osvetlili problematiko naravnih nesreč v Sloveniji in črpanja sredstev iz solidarnostnega sklada Evropske zveze. Kot je povedala **evropska poslanka Patricija Šulin**, ki je v vlogi poročevalke Evropskega parlamenta pojasnila tudi postopke zagotavljanja sredstev iz omenjenega sklada ter izpostavila potrebo po debirokratizaciji postopkov, ki bi pospešili izplačila pomoči potrebnim, bo Slovenija prejela 18,4 milijona evrov pomoči.

Država je lani že namenila 15 milijonov evrov pomoči, za obdobje med letoma 2015 in 2020 pa je za ukrepe po žledu namenjenih 40 milijonov, od tega za obnovo v gozdovih 22,7

milijona evrov, za obnovo lokalne in gozdne infrastrukture 7,4 milijona, za sanacijo objektov vodne infrastrukture 6,3 milijona evrov in za obnovo objektov kulturne dediščine 3,2 milijona evrov. **Ervin Vivoda, vodja sektorja za zmanjševanje posledic naravnih nesreč z ministrstva za okolje in prostor** je povedal, da je »glede na razsežnost katastrofe denarja malo«, v občinah pa lahko računajo nanj jeseni. Prejeli bodo še nekaj več kot 4 milijone evrov za povračilo intervencijskih ukrepov, ki jih bosta dodeljevali ministrstvu za obrambo in finance.

Sodelujoči župani občin Postojna, Pivka in Loška dolina so izpostavili nujnost sistemske rešitve za takojšen odziv ob nesrečah in boljšo koordinacijo vseh udeležencev. V občinah so se na finančni manko po žledu prilagodili s prerazporeditvijo sredstev in odpovedjo določenih projektov. Opozorili so, da bi bilo treba skrajšati čas od nastanka nesreče do prejema prve pomoči, kar naj bi prinesla sprememba zakona o odpravi posledic naravnih nesreč, ki naj bi uvedla sistem avansiranja državne pomoči. Govorci s področij obrambe in okolja so poudarili, da je treba preventivno okrepiti obveščanje državljanov in njihovo usposabljanje za primere izrednih razmer, prav tako pa je treba zagotoviti odgovorno poseganje v prostor ter izboljšanje odnosa med občino in državo.

Na dvodnevni mednarodni konferenci z naslovom »**Obnova gozdov po žledu**« v organizaciji Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna in Šolskega centra Postojna, na kateri so se 19. in 20. marca zbrali strokovnjaki iz Slovenije, Hrvaške, Češke, Avstrije in Velike Britanije, pa so predstavili posledice in obseg lanskega žledoloma, pojasnili meteorološke pogoje za njegov nastanek, prikazali načrt in izvajanje sanacije gozdov po ujmi ter ocenili trženje lesa in morebitne tuje prakse. **Miha Marenče, državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**, je povedal, da je žled poškodoval 9 milijonov m³ lesne mase, kar predstavlja 130 odstotkov dovoljenega letnega poseka v gozdovih. Kljub negativni gošpodarski sliki po žledu je Marenče spomnil na večstoletno tradicijo načrtnega dela z gozdovi, kar naj bi prispevalo k manjši škodi v gozdu. K bolj svetlemu pogledu na žled pa pripomore tudi izkušnja, »da smo Slovenci sposobni reševati probleme, na kar smo lahko upravičeno ponosni«.

Prvi dan konference so namenili teoretičnim predstavitvam, drugi dan pa terenskim ogledom posledic žledoloma in različnih načinov izvedenih sanacij. Ob tem so udeleženci konference prejeli tudi informacije o možnosti pridobitve mednarodnih certifikatov in vpisa v evropsko bazo usposobljenih za različna dela v gozdarstvu (ABA International) in sodelovanja zaposlenih in študentov sodelujočih izobraževalnih institucij v okviru Erasmus+.

Ob robu konference sta organizatorja izdala zbornik, v katerem avtorji iz štirih držav (Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Velike Britanije) predstavijo meteorološke pogoje za nastanek žleda in izvedene načine sanacije gozdov po žledu, osvetljujejo, kaj smo se do sedaj na tem področju naučili, orišejo, kako različna gozdna rastišča vplivajo na vrsto in obseg škode gozdnega drevja, ki ga povzročijo žled ... ter ne nazadnje predstavljajo najnovejša spoznanja in raziskovalne ugotovitve in primere dobre prakse sanacije gozdov po ledeni ujmi.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: arhiv SGLŠ

»23. april je praznik vseh občanov«

Danes, dan po občinskem prazniku, vas je v poštnih nabiralnikih pričakala aprilska izdaja Postojnskega prepaha. Prireditve so se odvijale v času, ko je bil naš mesečnik že v tisku, zato bomo s prazničnimi utrinki obarvali majsko številko. V aprilski pa predstavljamo prejemnike občinskih priznanj in pogovor z županom Igorjem Marentičem.

Postojnska občina že od leta 1958 praznuje občinski praznik 23. aprila, v spomin na dan, ko so partizani leta 1944 v Postojnski jami nemškemu okupatorju uničili zalogo goriva. V preteklosti je javno mnenje razburkal predlog, da bi za občinski praznik določili 9. maj oz. 14. april. Večina občanov je bila proti spremembi. Kakšen odnos imate vi do občinskega praznika?

Spomnim se, da je občinski svet v prvem branju že sprejel odlok, ki je določal, da praznik občine Postojna postane 9. maj, dan, ko je Postojna pridobila mestne pravice. Verjetno je bila večina občanov proti spremembi zato, ker gre vendarle za praznik cele občine, ne le mesta, pa tudi za spoštovanje zgodovine. Tudi moje osebno mnenje je, da je 23. april praznik naše občine in vseh občanov. S tem pa nikakor ne omalovažujem praznika pridobitve mestnih pravic, ki smo ga svečano obeležili ob 100. obletnici (leta 2009) in ga bomo tudi v prihodnje ob okroglih obletnicah. Tradicijo praznovanja občinskega praznika 23. aprila pa bomo negovali tudi v tem mandatu.

Pogovarjamo pa se o prevetritvi Odloka o priznanjih in nazivih občine Postojna, da bi priznanjem dali še nekoliko globlji pomen. Ker so imena letošnjih nagrajencev že znana, jim tudi preko Postojnskega prepaha čestitam.

Čeprav so pred vrati praznični dnevi, se je nabralo tudi nekaj trdih orehov in občani čakajo, da jih boste uspešno strli. Medije v zadnjem času polnita dve temi: Poček in Kalič. Ko se je na obzorju zrcalil napredek glede Počka, je državni zbor razrešil ministra Vebra. Ali lahko ta sprememba vpliva na uspešnost pogajanj?

Upam, da ne. Na rednih srečanjih usklajevalne skupine ministrstva za obrambo in Občine Postojna smo opredelili ključne vsebine. Te so: višina vlaganja ministrstva v lokalno infrastrukturo, odškodnina lastnikom zemljišč, neodvisne meritve vplivov na okolje in sistem obveščanja ljudi o aktivnostih na vadišču. Doslej so bili pogovori korektni in so prinesli prve rezultate. Dogovorili smo se, da bodo občane obveščali preko portala in da napovedanih terminov v zadnjem tednu pred izvajanjem ne bodo spreminjali. Slovenska vojska bo letos zmanjšala obseg aktivnosti na Počku, dogovorili smo se tudi za neodvisni monitoring, dogovori glede odškodnine pa še potekajo. Naše izhodišče je zaprtje Počka v doglednem času, saj se zavedamo, da je Občina tudi zastopnica stališč občanov, ki so izrazili zahtevo po ukinitvi vadišča. Dokler to ni izvedljivo, se trudimo za čim boljši izplen in sistemsko ureditev -- uzakonitev odškodnine. Lani nismo dobili ničesar. Letos se dogovarjamo, da asfaltirajo cesto pod kočo Mladiko, ki bi jo morali že lani, v Slavini pa popravijo makadamsko cesto mimo pokopališča.

Kako pa kaže Kaliču, žalostni podobi nekaj priljubljenega smučišča?

Želimo, da bi splet lastniških okoliščin, ki je Kalič spravil v stečajno maso ljubljanske družbe Lepi kraji, dobil pozitiven epilog. Stečajni upravitelj je objavil vabilo za zavezujoče zbiranje ponudb, ki traja do začetka junija. Glede sodelovanja Občine v postopku zaenkrat še ne morem konkretno odgovoriti, ker je odprtih več možnosti, vsekakor pa lahko potrdim, da si prizadevamo za rešitev tega našega bisera.

Odprtje Muzeja krasa je konec februarja odmevalo po vsej Sloveniji, pred kratkim ste v Planini odprli prenovljene prostore vrtca. Vas v letošnjem letu čaka še več dogodkov z rezanjem traku?

Junija bomo v Planini začeli prenavljati še drugi del stavbe, v kateri domuje podružnična šola, vendar bomo dobrega pol milijona vredno naložbo zaključili februarja prihodnje leto. Pač pa bomo v prvem polletju dokončali dela pri čistilni napravi v Postojni; v začetku junija načrtujemo poskusni zagon. Jeseni bomo začeli prenavljati Zeleno dvorano pri domu upokojencev in gasilski dom v Hruševju. Med letošnjimi pomembnimi nagolami je tudi pridobitev gradbenega dovoljenja za gasilsko-reševalni center v Postojni. Med cilji letošnjega leta je tudi odprtje posebne projektne pisarne, ki bo za potrebe različnih razpisov pripravljala projekte, pomoč pa bo nudila tudi občanom in institucijam.

Letos je med zaposlenimi v Liv Kolektorju završala novica o delni selitvi proizvodnje in posledično manjšem številu delovnih mest v Postojni. Pivški Javor, ki ima dve hčerinski podjetji v postojnski občini, se potaplja. Vi ste v volilni kampanji obljubljali 240 novih delovnih mest. Se vam ta napoved še vedno zdi realna?

Še vedno verjamem, da je to realna obljuba, a je ni mogoče uresničiti v zelo kratkem času. Priložnosti za nova delovna mesta imamo v turizmu, pa tudi v industriji in ekologiji in verjamem, da jih bomo postopno znali zgrabiti. Zato sem ustanovil tri projektne skupine, v katerih so inovativni, delavni ljudje. Občina mora ustvarjati pogoje, s katerimi privabi nove investitorje. Zato želimo tudi načrtovano novo industrijsko cono umestiti v občinski prostorski načrt.

Na drugi strani pa nismo imuni na težave gospodarskih družb, saj je v končni fazi od njihove uspešnosti odvisna eksistenca naših občanov. Ob napovedani selitvi dela proizvodnje Kolektorja ATP Postojna sva se s podžupanom Brankom Milharčičem sestala z vodstvom podjetja in prav tako z vodstvom Fluidmastra, druge nekdanje Livove družbe, ki je zdaj v lasti ameriške korporacije. Le-ta bo odpirala nova delovna mesta. Uspešno zgodbo piše tudi družba Postojnska jama. Težke razmere družbe Javor Pivka pa so se odrazile tudi v dražbi nekaterih njenih nepremičnin na Prestranku. Nekaj jih je za svojo dejavnost kupilo podjetje Publicus, ki se bo tako še bolj širilo na našem področju.

Kakšni so vaši odnosi s krajevnimi skupnostmi?

V slabih petih mesecih županovanja sem obiskal vse krajevne skupnosti, da sem se seznanil z njihovimi načrti, potrebami in pričakovanji, pa tudi z dosedanjimi dosežki. Ti stiki me napolnjujejo, saj imamo v vsaki krajevni skupnosti prizadene ljudi, ki marsikaj postorijo za bolj kakovostne pogoje življenja na vasi. Tudi v občinski upravi smo začeli izvajati naloge, za katere smo se dogovorili s krajevnimi skupnostmi.

Kako pa ste zadovoljni s svojimi sodelavci, kakšni so odnosi v občinski hiši?

Zdaj si že upam trditi, da sem spoznal vse sodelavce; vem, kaj lahko od koga pričakujem, kdo je proaktiven in delaven. Uvedel sem tedenske kolegije, na katerih si z najobjimimi sodelavci izmenjamo informacije, da začutimo utrip vseh področij, odprto se pogovarjamo o vseh temah in tako krepimo zaupanje ter pripadnost. Zdi se mi, da je vzdušje sproščeno in da dobro delamo. Mislim, da sta moji značajski lastnosti tudi potrpežljivost in strpnost, a včasih si vseeno želim, da bi bili rezultati našega dela kmalu opazni.

Ekipo ste okrepili tudi s profesionalnim podžupanom in novo direktorico občinske uprave. So se doslej vaše odločitve potrdile kot pravilne?

Odločitev za profesionalnega podžupana je bila dobra. Andrej Berginc je delaven, verjame v to, kar dela, in me je tudi v veliki meri razbremenil. Verjamem, da bo tudi direktorica občinske uprave uspešna. Doslej je pokazala veliko mero zagnanosti in strokovnosti. Do njenega prihoda je bil vršilec dolžnosti direktorja Robert Ozbič, ki se mu lepo zahvaljujem za vso pomoč. Robert se je namreč želel vrniti na svoje prvotno delovno mesto, kjer uspešno deluje na področju okolja in prostora.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Tomaž Penko

Posajenih novih 20.000 dreves

Akcija Obnovimo slovenske gozdove je pod okriljem Zveze tabornikov Slovenije in Zavoda za gozdove Slovenije na mednarodni dan gozdov, 21. marca, doživela spomladansko nadaljevanje.

Tudi najmlajši udeleženci akcije so poprijeli za krampe in lopate.

Ena izmed šestih lokacij, na katerih so posadili skupno 20.000 sadik, je bila tudi nad Selcami pri Pivki. Tam se je na soboto zbralo preko sto ljudi in posadilo 8.500 sadik. Mlade tabornice in taborniki so ob pomoči staršev in strokovnih napotkih delavcev Zavoda za gozdove zagnano poprijeli za krampe in lopate. Pridružili so se jim tudi številni drugi prostovoljci, predvsem mladi, iz domače regije, pa tudi z Obale, Vrhnike, iz Logatca ... Gozdarji so pomagali in budno spremljali posamezne skupine, ki so na najbolj poškodovanem območju postojnske enote sadile bukve. Ta drevesna vrsta je namreč za to popolnoma opustošeno območje po lanskem žledu najnaravnejša. Z akcijo pa so že dan prej na istem mestu začeli prostovoljci iz podjetij Sava Re in Zavarovalnica Tilija.

Tako **načelnica postojnskega taborniškega rodu Nina Kapelj kot vodja Postojnske enote Zavoda za gozdove Anton Smrekar**, ki sta sodelovala pri sadnji, sta z odzivi in rezultati zadovoljna. Že do sedaj je viden napredek iz novembrske akcije pogozdovanja, jeseni pa z obnovo nadaljujejo v nekoliko hitrejšem ritmu, pravijo v Zavodu za gozdove. Načelnica Nina poziva k zbiranju sredstev za nakup sadik in upa, da jim jih bo uspelo zbrati čim več. Lanskoletne poškodbe naj bi bile tako v celoti sanirane v naslednjih petih letih. Samo na Pivškem in Postojnskem je namreč lanska februarjska katastrofa poškodovala 330 hektarjev gozdov. Da bi uspeli pogozditi tako ogromno površino, bi potrebovali več kot milijon sadik.

Besedilo: Tjaša Blaško; fotografija: arhiv Zveze tabornikov Slovenije

Turistično društvo Puđgura je predstavilo običaje, ki spremljajo veliko noč.

Razstava ob veliki noči

Mnoga slovenska turistična in druga društva so v dneh pred letošnjo veliko nočjo povabila na razstave ob tem prazniku. Občinstvu so predstavili običaje, ki spremljajo ta najpomembnejši krščanski praznik. Tako je tudi Turistično društvo Puđgura (TDP) od 4. do 6. aprila v sodelovanju z Župnijskim pastoralnim svetom Studeno pripravilo razstavo »Velika noč u Puđguri enkrat in dvakrat«. Odprli so jo po velikonočni nedeljski praznični maši v župnišči v Studenem.

Obiskovalcem so predstavili običaje ob veliki noči, ki so jih nekdaj negovali v Podgori, prikazali so novodobno praznovanje (okrasitev doma danes), razstavili izdelke prvoobhajančev in učencev veroučne šole v Studenem, za otroke pa so pripravili tudi igro – tolčenje pirhov. Razstava je temeljila na podatkih o tem, kako je bilo nekoč ob veliki noči, ki so jih zbrali v pogovorih s starejšimi »Puđgurci«. Posamezni razdelki razstave so bili posvečeni cvetni nedelji (razstavili so žegne – okrašene šope zelenja), dnem v velikem tednu (velikem četrtku, petku in soboti) in velikonočni nedelji kot vrhuncu praznovanja. Ta del je dišal najlepše, saj so bile tu razstavljene jedi, ki so jih gospodinje pripravljale nekoč in jih še danes (npr. različne potice in kruhi, žolca, pršut, pirhi ...). Na ogled so postavili tudi množico domiselno izdelanih pirhov in ostalega okrasja. Tudi

podlaga bogato naloženih miz je bila pestra: razstavili so namreč tudi množico ročnih del, ki so jih marljive Puđgurke – večina je že pokojnih, kar pomeni, da so nekateri izmed prtov že krepki stoletniki – izdelovale v svojem skopu odmerjenem prostem času.

Le deset dni kasneje, **14. aprila**, so člani TDP v studenskem kulturnem domu organizirali **delavnico izdelovanja rož iz krep papirja, naslovljeno »Vestirnga je blizi, bo treba vus naštimat!«** Marija Dolgan je udeležencem razstave pokazala, kako iz krep papirja izdelati cvet, natančneje nagelj, etnologinja Notranjskega muzeja Magda Peršič pa je spregovorila o tradiciji izdelovanja rož in vestirengi (naboru). »Naborni sistem je bil na slovenskem ozemlju uveden na začetku 18. stoletja. Sam nabor, slavnostni ritual ob uradnem preverjanju oz. potrjevanju sposobnosti vojaških obveznikov, pa se je v Sloveniji z občasnimi prekinitivami med drugim najdlje ohranil prav na Pivškem. Krašnje nabornikov, vozov in konjev s papirnatimi rožami pomeni etnografsko posebnost teh območij. V naših krajih so vestirngo, običaj je bil prekinjen med obema vojnama, obudili po letu 1960, leta 1974 pa so uvedli še tekmovanje nabornih voz. Zadnjič je bilo organizirano maja 2002,« je povedala Peršičeva in dodala, da se je izdelovanje papirnatih rož v polpreteklem obdobju na Pivškem ohranjalo zlasti s krašenjem naborniških vozov.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Nika Čuk.

Na Počku letos manj intenzivno kot lani

Na Osrednjem vadišču Slovenske vojske Postojna (OSVAD) bodo letos izpeljali le 19 odstotkov vseh vaj in usposabljanj na domačem terenu in za 12 % manj vojaških aktivnosti kot lani. Dolgoročni trend je, da bo vadišče tako časovno kot tudi glede intenzivnosti manj obremenjeno, so na tiskovni konferenci v Postojni povedali predstavniki Slovenske vojske (SV).

Letos bo SV namenila za stroške usposabljanj 2 milijona evrov, od tega za usposabljanja v Sloveniji 913 tisoč evrov. Na domačih vadiščih bosta letos le dve večji mednarodni vaji - "Jadranski udar" meseca junija s proračunom 75 tisoč evrov in "Takojšen odgovor" meseca septembra, ki bo stala bistveno več. ZDA bodo za vajo v Nemčiji, na Hrvaškem in v Sloveniji investirale 1.8 milijona dolarjev, SV bo primaknila 300 tisoč evrov.

Podpolkovnik Peter Starc, načelnik sektorja za usposabljanje Generalštaba pri SV, je pojasnil, da vojska seli del aktivnosti s Počka na vadišča na Hrvaško in v Makedonijo. Kljub temu ostaja ta lokacija eno ključnih vadišč SV. "Brez osrednjega vadišča slovenska vojska ne more," je novinarjem pojasnil brigadir David Humar, namestnik načelnika Generalštaba SV, in ocenil, da je sodelovanje z lokalno skupnostjo pomembno. K boljši komunikaciji in sodelovanju naj bi prispevalo konstruktivno delovanje usklajevalne skupine med ministrstvom za obrambo in postojnsko Občino, ki si je zastavila cilj, da pripravi ustrežnejši dogovor med obema stranema, bodisi nov sporazum ali sistemski predpis. Sodelovanje s prebivalci želijo okrepiti tudi z dnevom odprtih vrat 23. maja, v okviru katerega bodo predstavili dejavnosti, ki se odvijajo na Počku.

Alenka Furlan Čadež

Javni natečaj

Društvo Drobnavratnik objavlja JAVNI NATEČAJ ZA IZDELKE IZ LESA. Natečaj je razpisan okviru projekta »Spoznavanje Pivških presihajočih jezer s kolesi«, ki ga sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor.

Namen natečaja je spodbuditi oblikovanje in rabo izdelkov iz domačih vrst lesa ter tako povečati poznavanje in pomen lesa kot materiala v vsakdanjem življenju. Izdelki naj bodo vsebinsko povezani z naravnimi znamenitostmi, biotsko raznovrstnostjo in/ali kulturno-etnološko dediščino Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera. Natečaj razpisujemo v treh kategorijah izdelkov: a) uporabni izdelek, b) okrasni izdelek in c) izdelek za označitev in opremo pešpoti in drugih označenih poti v naravi.

Vsak prijavitelj lahko na natečaju sodeluje z največ po enim izdelkom v posamezni razpisani kategoriji. Izdelke morajo prijavitelji oddati najkasneje do petka, 8. maja 2015. Izdelke skupaj z izpolnjeno prijavnico sprejemamo v Pivki, na naslovu Prečna ulica 1, PO PREDHODNEM DOGOVORU po elektronski pošti na e-naslov dunja.mahne@gmail.com.

Tričlanska strokovna komisija bo izmed vseh prejetih izdelkov izbrala po enega zmagovalnega v vsaki razpisani kategoriji. Nagrada za nagrajeni izdelek v posamezni kategoriji znaša 300 EUR bruto. Vsi prejeti izdelki bodo razstavljeni na zaključnem dogodku v okviru projekta, ki bo 30. maja 2015 v vasi Trnje pri Pivki.

Vabljeni k sodelovanju na natečaju, ki je objavljen tudi na: <http://www.drobnavratnik.si/novice/objava-javnega-natecaja-za-izdelke-iz-lesa>.

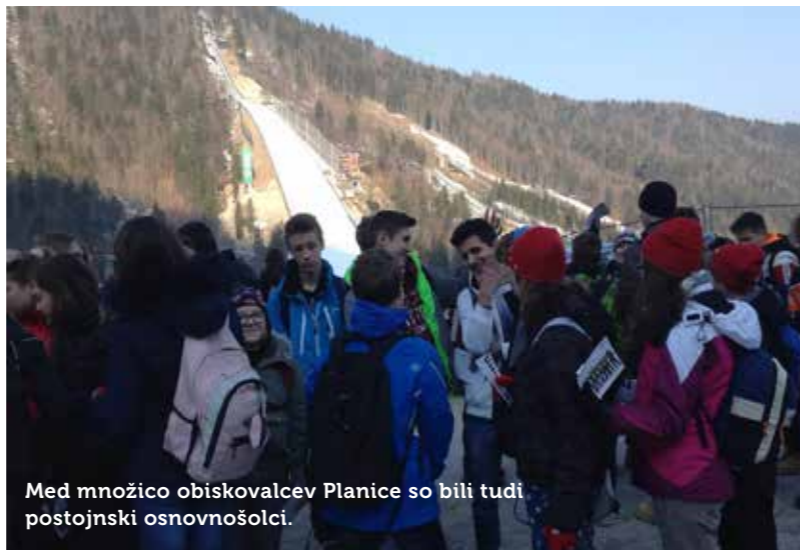
Z najbolj bučnim aplavzom občinstvo običajno nagradi najmlajše pesalce.

Spet so zaplesali mamam, babicam, tetam ...

Na odru postojnskega kulturnega doma so ob letošnjem materinskem dnevu v četrtek, 26. marca, ponovno zaplesali mladi pesalci postojnske Plesne šole Urška in Plesnega kluba Urška. Kot vedno je bil tudi na tokratni že tradicionalni marčevski prireditvi Urške oder pretesen za vse plesne nadobudneže, še bolj na tesnem pa je bilo občinstvo v dvorani.

V tokratni plesni zgodbi so njeni avtorji in pesalci domiselno prepletli različne plesne in skeče, s katerimi so hudomušno ponazorili povprečen delovni dan povprečne slovenske družine. Glavna vloga je, tako kot večinoma tudi v realnem življenju, pripadla mami, razpeti med razvajeno najstnico, brezposelnim možem, službo in domačimi opravili, ki dokaj potrpežljivo »krmari« med željami in potrebami obeh svojih najdražjih ter ostalimi obveznostmi. Prireditev je povezovala plesna učiteljica Helena, ki je kot običajno uspela spodbuditi občinstvo, da je pesalce nagradilo z zasluženim aplavzom, ob koncu prireditve pa so otroci mamicam poklonili simbolni cvet.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Foto Atelje Postojna

Med množico obiskovalcev Planice so bili tudi postojnski osnovnošolci.

Postojnčani v Planici

Zavarovalnica Triglav že več kot 30 let otrokom iz vse Slovenije omogoča ogled enega največjih slovenskih športnih dogodkov – skoke in polete v Planici. Tudi letos je bilo tako. Med množico - prireditev si je ogledalo več kot 12 tisoč obiskovalcev - so bili tudi učenci OŠ Antona Globočnika Postojna, ki so bili letos v akciji Triglav generacije izbrani za obisk planiških poletov.

V Planico je 19. marca prispelo 60 avtobusov z več kot 3000 mladimi obiskovalci. Zavarovalnica Triglav je za otroke lepo poskrbela, saj so jim ob brezplačnem prevozu s spremstvom poklonili še vstopnico, v velikem šotoru, namenjenem prav njim. Poskrbeli so tudi za malico, številne napitke in darila. Žal so gledalci v četrtek videli le dve seriji skokov za trening, tretjo, glavno kvalifikacijsko, pa so prireditelji zaradi otoplitve prestavili na 14. uro. Takrat je bil za večino avtobusov predviden odhod domov, tudi za oba postojnska. Kljub vsemu so mladi navijači videli izreden polet, saj je Jurij Tepeš v prvi seriji uradnega treninga poletel 237,5 metra. Peter Prevc je z naleta nižje doskočil do 232,5 metra, v kvalifikacijah pa je naš najboljši smučarski skakalec poletel kar 238,5 metra, za kar smo slišali že na avtobusu.

Besedilo: Brane Fatur; fotografija: arhiv OŠ Antona Globočnika

Šolanje reševalnega psa poteka vse njegovo življenje.

Vodenje reševalnega psa je način življenja

Letos mineva že 21 let, odkar je bil na pobudo postojnske izpostave Uprave za zaščito in reševanje ustanovljen Klub vodnikov reševalnih psov Postojna. Danes je klub sposobna in aktivna organizacija predvsem po zaslugi vztrajnosti, požrtvovalnosti in navdušenja posameznikov, ki so v duhu prostovoljstva vedno pripravljene ponuditi pomoč.

Klub deluje v notranjsko-kraški regiji in pokriva občine Bloke, Cerknica, Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Komen, Loška dolina, Pivka, Sežana in Postojna. »To pomeni, da smo vedno na razpolago približno 74000 prebivalcem te naše sicer čudovite pokrajine, ki pa je polna pasti in nevarnosti. Na našem področju je zelo aktualno tudi iskanje v jamah.« pravi predsednica kluba Majda Jesenko. »Poleg tega pa seveda po potrebi priskočimo na pomoč našim kolegom kjerkoli v Sloveniji ali zunaj nje.«

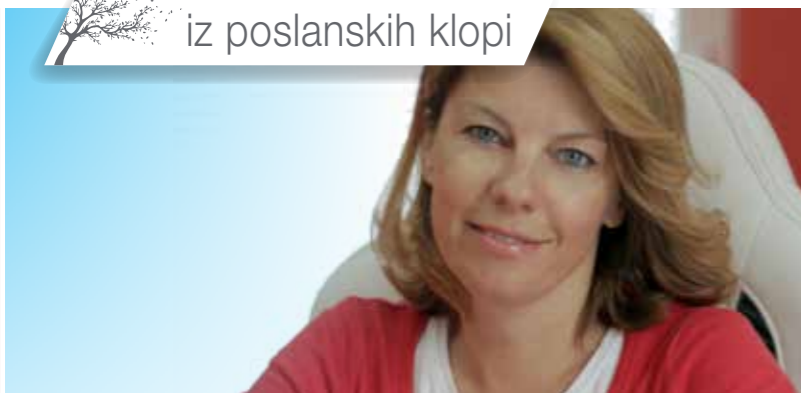
V klubu vodnikov reševalnih psov Postojna usposabljuje vodnike in pse za iskanje pogrešanih oseb v vsaki situaciji in na vseh terenih. Pri izbiri psov za reševanje ni posebnih pravil, razlaga Jesenkova. »Če je prijazen do ljudi in toleranten do ostalih živali, predvsem do drugih psov, je pes praviloma v nekaj letih pripravljen za iskalno akcijo.« Kandidati za vodnika pa morajo imeti predvsem smi-

sel za delovanje v skupini. »Morajo se usposobiti tudi za prvo pomoč, veterinarsko prvo pomoč, osvojiti plezalne spretnosti, imeti smisel za orientacijo ...« Tudi šolanje reševalnega psa pravzaprav poteka vse njegovo življenje. »Vedno mu lahko predstavimo nove situacije, s katerimi se še ni srečal in so zanj in za vodnika izziv. Vedno pa šolamo izključno s pozitivno motivacijo in obilnim nagradjevanjem, saj psi ničesar ne naredijo zastonj,« hudomušno pristavi predsednica.

Trenutno se za reševanje na različnih stopnjah usposablja 19 vodnikov s psi najrazličnejših pasem in velikosti, od pudlja do šarplaninca. »Štirje so popolni začetniki, najvišje usposobljenih je v klubu trenutno deset. Ostali so na vmesni stopnji šolanja in se pripravljajo na prvi izpit, ki sledi v letošnjem letu.« Treninje potekajo dvakrat tedensko. »Enkrat v tednu se ukvarjamo z motivacijo, poslušnostjo in premagovanjem ovir. Sobote pa so rezervirane za treninge iskanja.« Ti potekajo na različnih lokacijah po Sloveniji, treningi iskanja v ruševinah pa celo v tujini, saj pri nas ni primernih ruševin. »Naša poglavitna naloga je iskanje pogrešanih oseb na notranjsko-kraškem področju, ki ga po uredbi Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje pokrivamo. Običajno so to pogrešane osebe, ki so iz različnih razlogov odšle od doma in se niso vmile v običajnem času.« Ta človekoljubna in nujna dejavnost pa je žal povezana z visokimi stroški. »Enodnevni najem ruševine za trening kluba od 130 do 1000 evrov. Da o stroških za prevoz, prenočišča in prehrano niti ne govorimo.« Dejavnost v glavnem financirajo člani kluba, ki upajo, da bo z novim občinskim vodstvom kapnilo tudi kaj denarja iz občinske blagajne.

Klub je že od začetka del Zveze vodnikov reševalnih psov Slovenije, pred šestimi leti pa so se včlanili tudi v mednarodno reševalno organizacijo IRO, ki svoje uspešne člane tudi finančno nagraduje. »Ta sredstva pa niso neomejena, zato se lahko zgodi, da jih, če nihče od vodnikov ne doseže vidnega rezultata na mednarodni ravni, ne dobimo. Lansko leto je bilo na srečo zelo uspešno. Naš član Borut Modic je dosegel 2. mesto na svetovnem prvenstvu reševalnih psov, tako da bomo letos lahko poslali ekipo na svetovno prvenstvo na Dansko. Ponos kluba so tudi štirje člani, ki imajo opravljen tako imenovani MRT test, to so poleg Modica še Sara Smerdel, Sava Zibler in Albina Tedeško Sever. To je testiranje za mednarodne intervencije v tujini in najzahtevnejša preizkušnja na svetu.« Poleg osnovne dejavnosti pa v klubu redno organizirajo tudi tečaje male šole in osnovnega šolanja psov za vse občane, tudi za tiste, ki ne razmišljajo o reševalni dejavnosti.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban

Mesec dni hitro mine in že je čas za to, da ponovno kaj napišem in predstavim vsaj delček dogajanja v državnem zboru. Žal zgloda tako, kot da se je v preteklem mesecu zgodila le ali predvsem „vladna kriza“, pa ni čisto tako. Res se je veliko pisalo in govorilo o aferi „Vebercom“ in res se je zaradi tega zdelo, da se je koalicija zamajala. Res pa je tudi, da Vlada RS veliko dela in da je prav gotovo moč najti tudi dobre in pozitivne zgodbe. Ampak, le kdo bi te bral? Le koga še zanimajo dobri in uspešni projekti ali posamezniki? „Prodajajo“ se le slabe in senzacionalne zgodbe. To pa je žalostno. Zato bodimo vsaj v tem našem mikro svetu bolj pozitivni in poiščimo dobre plati - ne glede na trenutno situacijo.

Začnimo pri sebi.

Namesto prevelike pozornosti, ki smo jo namenili bivšemu ministru za obrambo, lahko izpostavimo na primer visoko gospodarsko rast. Podatki o rasti bruto domačega proizvoda (BDP) in ugotovitev evropske komisije, da makroekonomska neravnovesja v Sloveniji niso več presežna, gotovo nakazujejo na dejstvo, da je vlada pravilno začrtala svojo pot. Potrebno je le, da nadaljujemo to pot predvsem v smislu strukturnih reform, pa tudi s privatizacijo in začeto javnofinancijsko konsolidacijo. Samo tako lahko zagotovimo gospodarski rasti trdne in stabilne temelje. Čaka nas še veliko dela in težkih odločitev, kot so reforma trga dela, pokojninska reforma, racionalizacija javnega sektorja in še bi lahko naštevala. Nedvomno bodo naštetih projekti izzvali številne polemike in izmenjave mnenj ter medijsko zelo odmevali. Kljub vsemu se moramo zavedati, da so ravno ti projekti temelj stabilne prihodnosti in nadaljnega razvoja. Le s trdim delom in odločnostjo bomo dosegli tisto, kar si želimo kot stranka in kot državljanke in državljanji Slovenije.

Izpostaviti pa je potrebno tudi kakšno pozitivno „lokalno“ zgodbo. Tokrat morda Postojnsko jamo in slovesno odprtje prenovljene vstopne dvorane in novega mostu čez reko Pivko na Velikem domu, kjer je Luka Čeč pred 197 leti preplezal steno in - po njegovih besedah - „našel nebesa“. Sodelovanje med Postojnsko jamo in državo je primer dobre prakse.

Želim vam čim več dobrih novic in dobrih zgodb v prihajajočih pomladnih dneh, ob tem pa vas vabim, da se oglasite v poslanski pisarni vsak prvi in drugi ponedeljek od 10. do 12. ure oziroma po dogovoru. Lahko pa mi tudi pišete na elektronski naslov erika.dekleva@dz-rs.si.

Erika Dekleva, poslanka

Poziv nevladnim organizacijam za predlaganje kandidatov v delovno telo za preučitev javnih razpisov za NVO Občine Postojna

V Občini Postojna bodo v letošnjem letu opravljeni pregled in prilagoditve meril, pravilnikov in ostale dokumentacije na področju izvajanja javnih razpisov za sofinanciranje nevladnih organizacij. Za ta namen bo imenovano delovno telo, v okviru katerega se bo celoten postopek odvijal. Na osnovi poziva Občine Postojna za imenovanje osmih predstavnikov nevladnih organizacij objavljamo poziv za predlaganje predstavnikov v delovno telo za preučitev javnih razpisov Občine Postojna za sofinanciranje nevladnih organizacij.

Rok za oddajo predlogov je **30. 4. 2015** (najkasneje na ta dan mora biti prijava oddana na pošto ali osebno). Več informacij je na voljo na <http://www.boreo.si/aktivnosti/civilni-dialog-in-zagovornistvo/delovna-skupina-javni-rzspisi-v-obcini-postojna/poziv>.

Dela na centralni čistilni napravi Postojna v zaključni fazi

Sanacija centralne čistilne naprave Postojna, ki se je pričela v lanskem letu in je bila nujna, saj le-ta že več let deluje prekomerno obremenjena in posledično nezadovoljivo čisti odpadne vode, je v polnem teku.

V sklopu rekonstrukcije čistilne naprave se nadgrajuje tehnologija čiščenja odpadnih, v okviru katere bodo zamenjani vsi glavni tehnološki elementi naprave. Od obstoječe naprave bo ostala le še upravna stavba z laboratorijem in dehidracijo blata, tako obstoječi bazeni za čiščenje vode kot tudi vizualno moteči silosi blata pa bodo porušeni. Nova naprava bo poleg običajnega mehanskega in biološkega čiščenja imela še tretjo in četrto stopnjo čiščenja odpadnih voda, kar pomeni, da se bodo iz njih odstranjevali tudi nitrati in fosfor, na četrto stopnjo pa se bo s pomočjo UV dezinfektorja onesposobilo še tiste škodljive mikroorganizme, ki bi sicer uspeli preiti v iztok. V primerjavi z obstoječo napravo, ki je velika 14500PE, bo velikost nove čistilne naprave 21000PE.

Predvideva se, da bo nova čistilna naprava iz odpadne vode očistila do 98 % organskih hranil, kar bo nedvomno izboljšalo stanje v prvi vrsti potoka Stržen in reke Pivke ter v nadaljevanju rek Unice in Ljubljanice. Projekt je sofinanciran s strani Kohezijskega sklada Evropske unije, ki bo prispeval kar 77 % stroškov izvedbe del, 15 % pa bo primaknila tudi država. Občina bo tako za ta projekt pridobila kar 92 % nepovratnih sredstev. Pogodbeno vrednost del znaša 2,83 mio EUR. Gradbena dela izvaja Purgator d.o.o. iz Postojne, Projekt d.d., Nova Gorica pa storitve inženirja in nadzornika pri gradnji rekonstrukcije čistilne naprave.

Izvedba del na čistilni napravi Postojna se je sicer nekoliko podaljšala, vendar se dela počasi bližajo koncu. Izvedba gradbenih del na bioloških bazenih in tehnološki stavbi so pri koncu, trenutno se pripravljajo prevezave in ureja okolico čistilne naprave. V naslednjih dneh se bo vršila montaža hidromehanske opreme, poteka tudi montaža električnih napeljav in merilne opreme.

Dela na čistilni napravi bodo zaključena v maju 2015, uporabno dovoljenje pa naj bi čistilna naprava dobila do konca leta 2015. Obstoječa čistilna naprava bo obratovala do konca izgradnje nove čistilne naprave, ko se bo izvedel prekop in začetek delovanja nove čistilne naprave.

Kovod Postojna

POGREBNE STORITVE

Pogrebne storitve

V težkih trenutkih žalovanja, ob izgubi bližnjega, Vam nudimo pomoč ter postorimo vse, da se lahko dostojno in v miru poslovite od svojih najdražjih.

Cvetličarstvo

Ob izgubi bližnjega Vam nudimo bogato izbiro žalnih vencev, ikeban, šopkov in drugih žalnih aranžmajev.

Ob naročilu pogrebnih storitev Vam na vse žalne aranžmaje nudimo 25 % popusta, ter možnost obročnega plačila pogrebnih stroškov. Ponudba velja v letu 2015.

Dežurna telefonska številka (24 h): 041 377 294
Komus d.o.o. Postojna - uprava: 05 726 55 47
E-pošta: komus@komus-po.si

Mednarodni projekti na ŠC Postojna

Na Šolskem centru Postojna se že vrsto let trudimo z vključevanjem v različne mednarodne projekte. Dijakom in zaposlenim želimo tako omogočiti, da pridobijo nova znanja in izkušnje na širšem, evropskem prostoru.

Dijakom strokovnih šol že šesto šolsko leto nudimo možnost, da opravljajo del praktičnega usposabljanja pri delodajalcih v tujini. Letos so naši dijaki odpotovali na Portugalsko in Finsko.

V tekočem šolskem letu na novo izvajamo projekt Erasmus+ za dijake strojne šole, za učitelje splošnih predmetov (tuji jeziki) ter za učitelje in vodstvo šole, v sodelovanju z delodajalci iz lokalnega okolja. V okviru omenjenega projekta so štiri dijaki strojne šole, iz programov avtoserviser ter orodjar, v marcu 2015 opravili štiri tedensko prasko v Jyväskylä, na Finskem.

V marcu 2015 smo na šoli izpeljali tudi drugi del projekta mobilnost za vodstvo šole ter predstavnike lokalnega gospodarstva. Z nami so na Finsko potovali predstavniki treh podjetij: Ydrije Motors, Kovinoplastike Lož ter družbe Kolektor Liv. Osnovni cilj projekta je bil spoznavanje izobraževalnega sistema ter organizacije praktičnega usposabljanja pri delodajalcih. V času osemdnevnega bivanja na Finskem so nam naši gostitelji podrobno predstavili njihov sistem poklicnega izobraževanja. Navdušili so nas z izjemno opremljenostjo učnih delavnic ter intenzivnim sodelovanjem z lokalnim gospodarstvom. V okviru programa smo obiskali tudi dve lokalni podjetji, kjer so potrdili nujnost in pripravljenost na tesno sodelovanje s šolskim sistemom.

Poklicno izobraževanje je na Finskem visoko cenjeno. V šoli naših gostiteljev izobražujejo za več različnih poklicev (frizerji, zdravstvena nega, slikopleskarji, poklici s področja strojništva), skupno imajo 4.600 dijakov. Nas so zanimali predvsem poklici s področja strojništva – avtoserviserji, orodjarji, inštalaterji. Večji del izobraževanja na poklicnem nivoju se izvaja po načelu »learning by doing« (učenje z delom), teoretičnega pouka v razredu imajo dijaki zelo malo. V drugem in tretjem letniku opravijo dijaki večji del izobraževanja v podjetjih, končni preizkus znanja ja praktično naravnani. Finski izobraževalni sistem je zelo fleksibilen. Tudi po zaključeni poklicni izobrazbi imajo dijaki možnost nadaljevanja študija, predvsem na politehnikih. Poudarjajo pomen delovnih izkušenj. Finska nas je, navkljub še dokaj zimskemu vzdušju, navdušila s širino in odprtostjo, gostoljubnostjo in umirjenostjo. Izkušnja njihovega šolskega sistema je bila zanimiva tudi za predstavnike gospodarstva, zlasti poudarjena vpetost podjetij v izobraževanje bodočih kadrov.

Pripravila : Helena Posega Dolenc

LIKOVNA ŠOLA STIL ZA OTROKE IN ODRASLE

- namenjena vsem, ki želijo osvojiti osnovna znanja slikanja ali nadgraditi znanje slikarstva na posameznem področju
- INTENZIVNI POLETNI SLIKARSKI TEČAJ ZA ODRASLE IN OTROKE (29.6. in 30.6.2015) tečaj bo tematski

AKCIJA V PAPIRNICI STIL

- do konca junija vse šolske torbe -20%
- posamezni modeli do -40%

Skupinska srečanja za osebe, ki so v otroštvu odraščale ob starših, ki so prekomerno pili alkohol

Če ne veste, ali ste odrasli otrok alkoholika ali ne, si najprej odgovorite na spodnja vprašanja:

- 1) Ste kdaj mislili, da ima kateri od vaših staršev težave s pitjem alkohola?
- 2) Ste kdaj opogumljali katerega od vaših staršev, da opusti pitje?
- 3) Ste se kdaj pregovarjali ali pretepal s staršem, ko je pil?
- 4) Ste kdaj slišali starša, da sta se prepirala, ko je eden od njiju bil pijan?
- 5) Ste kdaj čutili, da bi skrili, ali izpraznili steklenico z alkoholno pijačo od starša?
- 6) Ste si kdaj želeli, da bi vaš starš nehal piti?

V kolikor ste na vsaj tri vprašanja odgovorili pozitivno, je velika verjetnost, da ste odrasli otrok alkoholika.

V naši državi je skoraj vsak deseti prebivalec odvisen od alkohola, skoraj vsak tretji pa trpi zaradi posledic življenja ob alkoholiku. Kljub temu, da številni trpijo zaradi posledic življenja z alkoholikom, je področje težav, s katerimi se srečujejo odrasli otroci alkoholikov še vedno zelo tabuizirano. Sram jih je govoriti o tem, kakšno je bilo njihovo življenje ob staršu alkoholiku. Bežijo stran od bolečih spominov in s temi spomini zvezanimi občutki sramu, nemoči, jeze, obupa, žalosti in prezira.

Včasih mislimo, da so odrasli otroci alkoholikov, ki jih je prizadelo pitje starša, večinoma neuspešni ljudje. Pa temu ni tako. Na naših skupinah za odrasle otroke alkoholikov so udeleženci tudi uspešni ljudje, nekateri izmed njih delajo kot učitelji, novinarji, socialni delavci, poslovneži, igralci, uradniki ... To so ljudje, ki so dosegli nek svoj cilj, in vedo, kaj želijo v življenju delati, so v odnosu, ali pa so si ustvarili družino, pa so ob tem ugotovili, da notranje niso srečni, da se pogosto počutijo prazne, da imajo občutek, da kar naredijo, ni dovolj, da bi lahko naredili še boljše, drugače ...

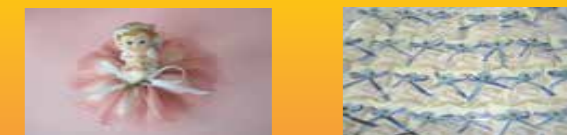
Če imate izkušnjo odraščanja ob starših alkoholikih, vas vabim, da se skupaj z mano, Nado Trtnik, specialistko zakonske in družinske terapije, podate na pot raziskovanja in preobražanja potlačenih nerazrešenih čustvenih vsebin in osebne rasti v družbi drugih udeležencev, ki so odraščali v podobnem okolju kot vi in razumejo vaše stiske, odzive, vedenja. Nova terapevtska skupina za odrasle otroke alkoholikov bo začela delovati septembra. Srečanja bodo potekala eno leto vsak drugi ponedeljek (razen v juliju in avgustu) med 17. in 19. uro v Postojni. Prispevek za udeležbo je 60 evrov na mesec. Prijave zbiram do 20. maja na info@odnos.org ali 031 371 143. Prirčno vabljeni!

Nada Trtnik, specialistka zakonske in družinske terapije

Terapevtski inštitut – odnos v Izoli in Postojni

IZDELAVA KONFETOV

- NAČRTUJETE POROKO, BIRMO, OBHAJILO ALI KRST?**
- izdelujemo konfete za vaše svečane trenutke
  - velika izbira vzorcev, izdelamo pa jih tudi po vaših željah

- na voljo tudi material za aranžiranje konfetov
- PO UGODNIH CENAH!**

PAPIRNICI STIL ART & HOBY
 Rožna 1a, 6230 Postojna,
 tel.: 05 726 10 33, mob.: 031 610 194
 e-mail: papirnica.stil@gmail.com
 Facebook: Stil Doo

poročilo

Sanacija lokalnih cest in javnih poti

Vremenske razmere in intenzivna uporaba cest na potek pustijo posledice. V izvajanju sanacije teh poti je seveda v aktualnih časih najbolj izpostavljeno vprašanje financiranja. Z omejenimi sredstvi smo tako v zadnjih mesecih uspeli sanirati ene izmed najbolj problematičnih odsekov občinskih cest in javnih poti.

Sanirali smo cestišča, oziroma jih preplastili, na lokalni cesti Fara-Landol na treh odsekih v skupni dolžini približno 270 metrov do mostu čez Nanoščico. Na mostu smo prebarvali varovalno ograjo s pomočjo javnih delavcev in zamenjali dotrajano jekleno varovalno ograjo.

Ravno tako smo preplastili del lokalne ceste Matenja vas-Štivan-Grad Prestranek v dolžini približno 300 metrov in sanirali odsek lokalne ceste Planina-Unec v dolžini 185 metrov.

Seveda bomo dela nadaljevali tudi v začetku maja, ko je predvidena še obnova cestišča z novo javno razsvetljavo skozi vas Sajeveče.

LJUDSKA
UNIVERZA
POSTOJNA

Majska delavnica »KUHAJMO S SLAVICO«

Na tokratni delavnici nas bo Slavica Smrdel »popeljala« na poletni piknik. Naučili se bomo pripraviti **osvežujočo solato**, seznanili se bomo s skrivnostmi **mariniranja mesa**, se posvetili **peki na žaru** in se na koncu posladkali z **lahko sladico**. Z novim znanjem in recepti bomo tako popolnoma pripravljeni na poletno sezono v kuhinji.

Delavnica bo potekala v torek, 19. maja, s pričetkom ob 17. uri v kuhinji Dijaškega doma Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna.

Prijazno vabljeni!

Cena delavnice je 25 evrov. Potrebne so predhodne prijave v tajništvo Ljudske univerze Postojna na tel. št. **05 / 721 12 80** ali e-naslov: **lu-postojna@zavod-znanje.si**.

KAM DANES

25. APRIL
25. MAJ
2015
vodnik dogajanja v občini Postojna

26 NEDELJA
OB 19.00
APRIL 2015
dvorana Glasbene šole Postojna

10 ODTENKOV ELUMA
Koncert ob 10. obletnici Vokalne skupine Elumv Vstop prost!

Kulturno društvo Elum

9 SOBOTA
MAJ 2015
Titov trg, Galerija na vogalu, Kulturni dom Postojna, Športni park Postojna

9. ULTRA MARATONSKA KOLESARSKA DIRKA »DOS EXTREME 2015«

08.00-17.00
3. Extempore z naslovom »PODOBE POSTOJNE« - organizacija Zavod ARS VIVA v sodelovanju s ŠKD Notranjc, Občino Postojna in Zvezo likovnih društev SLO

DOPOLDAN:
CILJ: prihod zmagovalnih četvork in dvojic; Štart Cici DOS ob 11.00, FILLHOLE in ANIMACIJE ZA NAJMLAJŠE
CEL DAN: zabavne igre v košarki in ulična košarka
POPOLDAN: CILJ: prihod prvega tekmovalca v kategoriji posameznikov; ZVEČER: podelitev priznanj 3. Extempore, otvoritev razstave (Galerija na vogalu)
PONOČI: prihodi tekmovalcev

Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna
www.dos-extreme.si

9. ULTRA MARATONSKA KOLESARSKA DIRKA »DOS EXTREME 2015«

08.00-17.00
3. Extempore z naslovom »PODOBE POSTOJNE« - organizacija Zavod ARS VIVA v sodelovanju s ŠKD Notranjc, Občino Postojna in Zvezo likovnih društev SLO

DOPOLDAN:
CILJ: prihod zmagovalnih četvork in dvojic; Štart Cici DOS ob 11.00, FILLHOLE in ANIMACIJE ZA NAJMLAJŠE
CEL DAN: zabavne igre v košarki in ulična košarka
POPOLDAN: CILJ: prihod prvega tekmovalca v kategoriji posameznikov; ZVEČER: podelitev priznanj 3. Extempore, otvoritev razstave (Galerija na vogalu)
PONOČI: prihodi tekmovalcev

Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna
www.dos-extreme.si

22 PETEK
MAJ 2015
11.00 DO 12.30
Titov trg

MATURANTSKA PARADA 2015
sinhrono bo zaplesalo več kot 200 maturantov s svojimi vrstniki iz drugih mest in držav Postojna

Plesni klub Urška Postojna

TEČAJI ROLANJA: POSTOJNA:
KJE? ZUNANJE IGRISČE OŠ ANTONA GLOBOČNIKA
KDAJ? PONEDELJEK IN SREDO; prvič: ponedeljek, 4. maj 2015; ob 17.00 - ZAČETNA, NADALJEVALNA ob 18.00 - ZAČETNA, ODRASLI (Istočasno lahko rolajo otroci in starši)

HRUŠEVJE: IGRISČE ZA SOLO)
PETEK, 8. MAJ 2015 OB 16.30

INFORMACIJE
WWW.CICITELOVADBA.SI ALI 041 265 979

1 PETEK
MAJ 2015
Postojna in krajevne skupnosti

PRVOMAJSKA BUDNICA S »POSTOJSKO GODBO 1808«

URNIK BUDNICE: 5:30 - MESTO POSTOJNA; 6:05 - ROŽNA ULICA/DOM UPOKOJENCEV; 6:50 - PLANINA; 7:20 - LOHAČA; 7:40 - STUDENO; 8:15 - BELSKO; 8:35 - BUKOVJE; 9:30 - GORIČE; 10:00 - HRUŠEVJE; 10:50 - RAZDRTO; 11:30 - DILCE; 12:20 - HRENOVICE

POSTOJSKA GODBA 1808
IN OBČINA POSTOJNA

10 NEDELJA
MAJ 2015
Titov trg Postojna

9. ULTRA MARATONSKA KOLESARSKA DIRKA »DOS EXTREME 2015«

CEL DAN:
prihodi preostalih udeležencev v cilj
18.00 - slavnostna razglasitev najboljših kolesarjev ter podelitev zasluženih pokalov in nagrad na DOS Extreme 2015

Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna
www.dos-extreme.si

16 SOBOTA
MAJ 2015
8:30
B2 - Wellness & Fitness

AUM MEDITACIJA - FITNESS ZA ČUSTVA.
Imamo paleto občutkov. V današnjem svetu pa ni prostora za občutke. Zakaj, ker smo dostikrat v glavi. In glava ne čuti. Z AUM Meditacijo pa se spet naučimo prepoznavati naše občutke.
Prijave vanita@pantea.si

B2 - Wellness&Fitness, Kazarje 3, Postojna dr. Nina Vanita Hočevar (PANTEA)

23 SOBOTA
MAJ 2015
18.00
Planina (trg)

3. DAN LJUBEZNI Z VOKALNO SKUPINO UNICA

KD PO Logatec, VS UNICA

SREDE
19.00 -20.30
Tomšičeva 32, Postojna in Ljubljanske ulice

SREDINE HUMANIVERSITY MEDITACIJE

to so različne meditacije za srce, kjer se vsak počuti OK točno takšen kot je (prostovoljni prispevki). Obvezne prijave na vanita@pantea.si
Več informacij www.pantea.si

Tomšičeva 32, Postojna (vhod z Ljubljanske ulice)
dr. Nina Vanita Hočevar (PANTEA)

12 TOREK
MAJ 2015
18:00
Ljudska univerza Postojna

DELAVNICE GLINE
Na prijeten in sproščen način boste oblikovali izdelke iz gline. Delavnica je namenjena odraslim in mladostnikom - popolnim začetnikom.
Prijave na telefon: 040 576 595, Nataša Sedej, samostojna ustvarjalca v kulturi

Delavnice bodo potekale enkrat tedensko ob torkih popoldne v UČILNICI ŠT.9.

Zavod Znanje Postojna, javni zavod OE in Zavod Zajtrk v glinokopu

7 ČETRTEK
MAJ 2015
16:30
dvorana v Domu upokojeencev PO

KONCERT "3. MALA ŠOLA DIRIGIRANJA"
NASTOPAJO: DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR MAVRICA POD VODSTVOM JELKE BAJEC IN UČITELJSKI PEVSKI ZBOR DOTIK IZ HRPELJ

Dom upokojeencev Postojna in Pevsko društvo Mavrica

12 TOREK
MAJ 2015
18:00
Ljudska univerza Postojna

DELAVNICE GLINE
Na prijeten in sproščen način boste oblikovali izdelke iz gline. Delavnica je namenjena odraslim in mladostnikom - popolnim začetnikom.
Prijave na telefon: 040 576 595, Nataša Sedej, samostojna ustvarjalca v kulturi

Delavnice bodo potekale enkrat tedensko ob torkih popoldne v UČILNICI ŠT.9.

Zavod Znanje Postojna, javni zavod OE in Zavod Zajtrk v glinokopu

16 SOBOTA
MAJ 2015
8:30
B2 - Wellness & Fitness

AUM MEDITACIJA - FITNESS ZA ČUSTVA.
Imamo paleto občutkov. V današnjem svetu pa ni prostora za občutke. Zakaj, ker smo dostikrat v glavi. In glava ne čuti. Z AUM Meditacijo pa se spet naučimo prepoznavati naše občutke.
Prijave vanita@pantea.si

B2 - Wellness&Fitness, Kazarje 3, Postojna dr. Nina Vanita Hočevar (PANTEA)

23 SOBOTA
MAJ 2015
18.00
Planina (trg)

3. DAN LJUBEZNI Z VOKALNO SKUPINO UNICA

KD PO Logatec, VS UNICA

SREDE
19.00 -20.30
Tomšičeva 32, Postojna in Ljubljanske ulice

SREDINE HUMANIVERSITY MEDITACIJE

to so različne meditacije za srce, kjer se vsak počuti OK točno takšen kot je (prostovoljni prispevki). Obvezne prijave na vanita@pantea.si
Več informacij www.pantea.si

Tomšičeva 32, Postojna (vhod z Ljubljanske ulice)
dr. Nina Vanita Hočevar (PANTEA)

MLADINSKI CENTER POSTOJNA

SPREMLJAJTE:
SPORED DOGODKOV MLADINSKEGA CENTRA POSTOJNA, NA [HTTP://WWW.MCPSI/PROGRAM](http://WWW.MCPSI/PROGRAM)
MLADINSKI CENTER POSTOJNA
VILHARJEVA ULICA 14, POSTOJNA

Lepo vabljeni

Pomlad je že tu in čas je za zasaditev zunanjih okrasnih rastlin. Za pravo izbiro in nasvete obiščite

Vrtnarstvo Biser

Nudimo vam:

- Balkonske rastline
- Zelenjavne sadike
- Trajnice
- Zemljo
- Gnojila za rastline
- Zasaditev balkonskih korit
- Svetovanje

VRTNARSTVO BISER,
Bisera Koštič s.p.
Rakitnik 35
6258 Prestranek
GSM: 040 728 395

Cici DOS
Kolesarjenje otroci in starši po Postojni

SOBOTA 9. maj 2015

11.00 CICI DOS
Animacija za otroke stare od 3 do 6 let
Spretnostna vožnja s kolesi
Poligon
Glasba in ples
ODRASLI: Preizkušanje v igri, ki te prevzame - FILLHOLE

15.30 družinski pohod na Sovič z različnimi nalogami in skritim zakladom

www.cicitelovadba.si

7 ČETRTEK
MAJ 2015
Titov trg, PTC

9. ULTRA MARATONSKA KOLESARSKA DIRKA »DOS EXTREME 2015«

9.00-12.00
tehnični pregledi koles, vozi in ekip (park pred PTC), zadnje priprave na dirko, čas za ogled Postojnske jame, Predjamskega gradu, druženje z novinarji
19.00 -
START prvega udeleženca dirke DOS Extreme 2015 posamezniki, dvojke in četvorke - (Titov trg Postojna) park pred PTC Primorka, Titov trg Postojna

Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna
www.dos-extreme.si

8 PETEK
MAJ 2015
Titov trg, PTC

9. ULTRA MARATONSKA KOLESARSKA DIRKA »DOS EXTREME 2015«

00-24.00
tekmovanje - javljanje s terena in tiskovnega središča (Postojna)
DOPOLDAN: kolesarenje osnovnošolskih otrok po Postojni,
POPOLDAN: tekmovanje v šahu (Titov trg ali hotel Kras), nordijska hoja, cooperjev test ... (Športni park Postojna)
Titov trg Postojna, po ulicah Postojne, Športni park Postojna

Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna
www.dos-extreme.si

19 TOREK
MAJ 2015
ob 17.00
v kuhinji Dijaškega doma SGLS Postojna

MAJSKA DELAVNICA "KUHAJMO S SLAVICO"

(cena 25€; obvezna prijava na št.: 05/721 12 80)
kuhinja dijaškega doma Srednje lesarske in gozdarske šole Postojna

Zavod Znanje Postojna, javni zavod OE Ljudska univerza Postojna

PSIHOTERAPEVSKA POMOČ ZA POSAMEZNIKE, PARE IN DRUŽINE V STISKI
PRIJAVE NA: TERAPEVSKI INŠTITUT - OD-NOS, PREČNA ULICA 2
TEL.: 031 371 143, INFO@ODNOS.ORG
SKUPINO VODI NADA TRTNIK, SPECIALISTKA ZAKONSKE IN DRUŽINSKE TERAPIJE. PSIHOTERAPIJE SO ZA FINANČNO ŠIBKEJŠE OBČANE OBČINE POSTOJNA SOFINANCIRANE S STRANI OBČINE POSTOJNA.

20 SREDA
MAJ 2015
17.00
športna dvorana Osnovne šole Antona Globočnika Postojna

PRIREDITEV OB 190-LETNICI ROJSTVA ANTONA GLOBOČNIKA

Program so pripravili učenci in učitelji OŠ Antona Globočnika Postojna

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

VSAK TOREK IN ČETRTEK V MAJU
JUTRANJI ANTIDEPRESIV - DINAMIČNA MEDITACIJA IN PLES
aktivne meditacije, ki te zbudijo in napolnijo z novo energijo: aktivna meditacija, ples, tresenje.
Obvezna prijava na vanita@pantea.si

Plesna šola Urška, Volaričeva ul.8, Postojna dr. Nina Vanita Hočevar (PANTEA)

22 PETEK
MAJ 2015
11.00 DO 12.30
Titov trg

MATURANTSKA PARADA 2015
sinhrono bo zaplesalo več kot 200 maturantov s svojimi vrstniki iz drugih mest in držav Postojna

Plesni klub Urška Postojna

TEČAJI ROLANJA: POSTOJNA:
KJE? ZUNANJE IGRISČE OŠ ANTONA GLOBOČNIKA
KDAJ? PONEDELJEK IN SREDO; prvič: ponedeljek, 4. maj 2015; ob 17.00 - ZAČETNA, NADALJEVALNA ob 18.00 - ZAČETNA, ODRASLI (Istočasno lahko rolajo otroci in starši)

HRUŠEVJE: IGRISČE ZA SOLO)
PETEK, 8. MAJ 2015 OB 16.30

INFORMACIJE
WWW.CICITELOVADBA.SI ALI 041 265 979

Pridržujemo si pravico do spremembe programa zaradi okoliščin, na katere nimamo vpliva. Dodatne informacije vam nudimo na Občini Postojna. Priporočamo, da program prireditve spremljate na www.postojna.si.

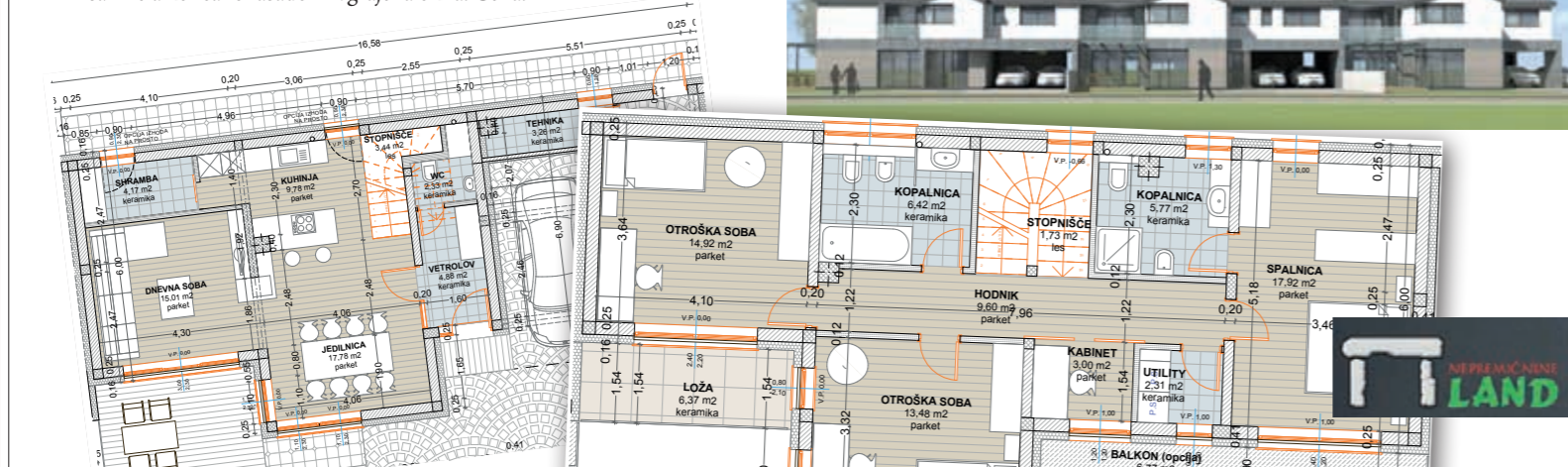
NOVI TROJČKI NA STJENKOVI ULICI

Nepremičnine L.A.N.D. d.o.o. in Matima d.o.o. za kupce gradita moderne trojčke in sicer objekt št. 2 (gledano od krožišča) v izmeri 148,94 m² + 31,88 m² garaže, s 304 m² zemljišča, izjemna lokacija med vrtcem in Stjenkovo ulico. Hiša bo izdelana do podaljšane III. gradbene faze, kar pomeni, da bo hiša imela končano fasado in vgrajena okna. Cena:

138.000,00 EUR z vključenim DDV. Objekt št. 3 v izmeri 152,76 m² + 14 m² garaže, s 346 m² zemljišča za ceno 142.000,00 EUR. Objekt št. 1 se prodaja kot temeljna plošča za izgradnjo hiše s 131,73 m² + 29,49 m² garaže in s parcelo v izmeri 340 m² za ceno 45.000,00 EUR. Objekti 4, 5 in 6 so že prodani. Vhod in objekt je z dvoriščne jugo-vzhodne strani. Ob vhodu v objekt je urejen pokrit prostor za dva avtomobila, lahko je tudi zaprt z garažnimi vrati. Garaža se zaključuje s prostorom za ogrevalno tehniko. Na jugovzhodni strani ima enota predviden prostor za zunanjo teraso. Ob vetrolovu je umeščen dnevni wc. Bivalne prostore v pritličju sestavljajo kuhinja s priročno shrambo, jedilnica, dnevna soba in stopniščem v zgornje nadstropje. Predviden je tudi prostor za umestitev kamina. V nadstropju se na-

hajajo spalnici: dve otroški sobi z izhodom na pokrito zunanjo ložo, spalnica z garderobo (ločeno ali v sklopu prostora) in lastno kopalnico, otroška kopalnica in utility. Na hodniku je predvidena stropna odprtina za dostop na neizkoriščeno podstrešje. Tloris dopušča individualne spremembe. Možen je dogovor za izgradnjo na ključ. Gradnja je klasična iz Thermo Block opeke, z lesenim ostrejšem, 16 cm stenske izolacije. Ogrevanje je lahko daljinsko na biomaso, toplotno črpalko, pelete, les ipd. Narejeno je lahko kot radiatorska ali talna izvedba. Predvideno je PVC stavbno pohištvo-okna.

Vse informacije dobite na tel: 051 833 300 in na www.land.si Boris Kaluža

nekoč danes

Pri postavitvi spomenika je sodelovalo kar nekaj mož.

V sklopu projekta »Postojna jutri – Ureditev mestnega jedra« je leta 2009 Občina Postojna na novo uredila tudi okolico spomenika.

Spomenik padlim borcem v Postojni

Lani smo se spominjali 100-letnice začetka I. svetovne vojne, letos mineva 70 let od zaključka II. svetovne vojne, enega grozovitejših obdobij v zgodovini človeštva. Vanj smo bili pahnjeni tudi Slovenci. Bliža se 1. maj, dan, ko je bila leta 1945 osvobodjena Postojna. S predstavitvijo spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja, ki so ga v Postojni odkrili 8. junija 1952, se posvečamo spominu na žrtve II. svetovne vojne iz Postojne in okolice.

Postojnski spomenik, ki po tipologiji sodi med t. i. kiparske spomenike z narodnoosvobodilno tematiko, te so skupaj projektirali kiparji in arhitekti, je prvi te vrste na Primorskem. Tudi sicer je bilo v takratni postojnski občini v tem času postavljenih največ kiparskih spomenikov (še v Pivki, Planini in Bukovju). V bron ulito, 2,5 metra visoko podobo postojnskega strelca je izdelal domačin, akademski kipar Francišek Smerdu. Poleg postojnskega je leta 1952 izdelal še dva spomenika:

Ilegalca v Ljubljani in Prešerna v Kranju. Že poleti 1951 so v Postojni sprejeli načrt arhitekta Janka Omahna, tudi avtorja podstavka. Spomenik padlim so postavili v manjšem, novo urejenem, z drevjem in travo zasajenem parku pred Vilharjevo osnovno šolo. Težak, masiven lik borca, je modeliran širokopotezno in dinamično. Smerdu je upodobil široko razkoračenega strelca s puško v rokah, njegov koščen in brkat obraz, ki ga obkrožajo razmršeni lasje, pa izraža energijo, jekleno voljo in odločnost.

Odkritja spomenika so se na slavnostni tribuni poleg svojcev padlih, predstavnikov oblasti in množičnih organizacij iz Postojne udeležili še podpredsednik Ljudske skupščine LRS Ivan Regent, književnik Etbin Kristan, minister vlade LRS Janez Vipotnik in drugi, trg pod spomenikom pa je po poročanju časopisov napolnila množica 15.000 ljudi.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografiji: arhiv Notranjskega muzeja Postojna;

OPTIKANADOH
OPTIKA IN OČESNA AMBULANTA

Okulistični pregledi v lastni, na Ministrstvu za zdravje registrirani ambulanti. Preglede opravlja Maja Krapež, dr. med, spec. oftalmolog.

Hitra in kakovostna izdelava korekcijskih očal.

Nove kolekcije sončnih očal (Ray Ban, Oakley, Vogue, Carrera, Revo, Polaroid, Adidas ...)

AKCIJSKA PONUDBA!
Dva para progresivnih stekel VARILUX Essilor za ceno enega!
(do 30. 06. 2015)

Merjenje načina gledanja in izdelava individualiziranih stekel

V Optiki Nadoh opravljamo meritve z napravo Visiooffice. Ta omogoča natančne meritve gledanja, na podlagi katerih se izdelajo povsem individualizirana, unikatna stekla, ki omogočajo najbolj optimalen vid.

Obenem naprava omogoča tudi fotografiranje stranke. Ta lahko pomeji več korekcijskih okvirjev in se potem za okvir odloči na podlagi fotografij. Gre za zelo priljubljeno obliko izbiranja okvirjev pri tistih, ki imajo visoko dioptrijo in se pri pomerjanju korekcijskih okvirjev sicer ne vidijo dobro.

naši biseri

Tudi letošnja generacija maturantov Šolskega centra Postojna je zaplesala četvorko.

Letošnji »Gaudeamus igitur« je izzvenel

V času, ko se letošnji maturanti že bolj ali manj zaskrbljeno sprašujejo, kaj jih čaka na maturi, načrtujejo priprave ali se nanjo že pripravljajo, pustimo resne in stresne misli ob strani in pokujmo v bolj vesele trenutke iz življenja maturantov, v maturantske šege in navade, ki so se v desetletjih spreminjale (predaja ključa), se rojevale nove (od leta 2001 maturantska parada plesa), mnoge ustaljene navade pa so se ohranile do danes. Med slednje vsekakor sodi **maturantski ples**. To je posebej svečan dogodek za vsakega maturanta, tako pri nas kot tudi v svetu, kjer se navade seveda nekoliko razlikujejo. Sezona maturantskih plesov je mimo; ne le letošnji generaciji, temveč vsem generacijam maturantov, ki so od njene ustanovitve leta 1945 maturirali na postojnski gimnaziji (ta letos torej praznuje častitljivih 70 let), pa ostajajo nepozabni spomini.

Matura, tudi zrelostni izpit, saj naj bi takrat mladostnik vstopil v svet odraslih, ima na Slovenskem skupaj z valetom daljšo tradicijo kot maturantski ples. Ta se je pri nas začel uveljavljati v 50-ih letih 20. stoletja. Maturantka druge generacije postojnskih maturantov (1949/50) se spominja le valeta. Ob zaključku šolanja so takrat v nekdanji mestni kavarni za dijake pripravili druženje s profesorji, takratnim popularnim zvokom pa so lahko prisluhnili ob gramofonu. Aprila 1953 v časopisih že beremo o tradicionalnem maturantskem plesu postojnskih osmošolcev (štirirazredna gimnazija je uvedena v š. l. 1958/59). Tako kot verjetno vse doslej, so ga tudi takrat priredili v Jamski restavraciji, dobiček pa namenili izletu po Jugoslaviji. Maturantski ples 1960 je navdušil s skrbno pripravljenim sporedom (morda se ga kdo še spomni?), označili pa so ga kot enega izmed »najbolj kakovostnih družabnih večerov v Postojni«. Šest let kasneje je za živo glasbo na maturantskem plesu poskrbel takrat na Postojnskem »že dobro znan ansambel Aldabor«, leta 1967 so si dijaki »omislili« kar Opatijske suvenire, medtem ko je leta 1968 za »vsakovrstno plesno glasbo« poskrbel ansambel Echo. Leta 1976 je ob zvokih himne Gaudeamus igitur v dvorano Jamske restavracije prišlo 95 fantov in deklet, najprej se zaplesali svoj ples, ob glasbi Akordov pa sta sledila še plesa s starši in profesorji. Stalnica maturantskih plesov z leti ostajajo predvsem velika pričakovanja, morda malce treme plesalcev, četvorka, lepo urejeni maturanti in starši, ozuljene in boleče noge, priprava programa in olajšanje po zaključku uradnega dela plesa. Največjo spremembo pa lahko opazimo pri izbiri obleke oziroma celotnem izgledu, predvsem maturantk. Dandanes deklet, ki običajno običejejo tudi frizerja, velikokrat pa še kozmetičarko, in fantov v svečanih oblekah včasih niti ne prepoznaš. Kako pa se izbire obleke spominja maturantka š. l. 1956/57? Konfekcije se ni dobilo, o čevljih so le sanjali. Svetlo modro blago za obleko – balonsko svilo, drugega ni dobila, ji je v Trstu kupila mamina sestrična, ki je živela v Senožečah. Sama se je po blago v Senožeče odpravila s kolesom, obleko pa ji je sešila vaška šivilja. K obleki je želela bele čevlje, ki so jih v postojnski prodajalni tudi naročili, a nikoli dobili. Zato je zaplesala, ne ve več, ali v svojih ali izposojenih, črnih čevljih.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Foto Atelje Postojna

38 dijakov Šolskega centra Postojna je poskrbelo za živahen utrip v bistroju na robu mesta.

Bistro na robu mesta

Dramska skupina in Big band Šolskega centra Postojna sta v tretjem marčevskem tednu kar sedemkrat napolnila dvorano Kulturnega doma Postojna. Z glasbeno-igrano predstavo *Bistro na robu mesta* sta navdušila vrstnike ter osnovnošolce iz postojnske in pivške občine, na zadnji predstavi pa še ostale obiskovalce.

Dijaki Šolskega centra Postojna pa se z odrskih desk zagotovo niso povsem poslovlili, saj so jih mentorji **Katja Koren Valenčič**, **Eva Kristan** in **Tomaž Nedoh** nalezljivo navdušili za dramsko in glasbeno ustvarjanje. Doslej so nas že četrto leto zapored nagrajevali z igranimi predstavami, v katerih se prepleta tudi glasba. **Direktorica Šolskega centra Postojna Helena Posega Dolenc** je s ponosom pojasnila, da mentorji in dijaki začnejo s pripravami že kmalu po začetku šolskega leta, do novembra pa pripravijo izsek iz nastajajoče predstave in ga uprizorijo na Dnevu odprtih vrat. »Vse dosedanje predstave so avtorsko delo **profesorice Katje Koren Valenčič**, ki je tudi idejni vodja tega projekta,« je povedala Posega Dolenc.

V letošnji predstavi ima pomembno vlogo stari juke-box, ki mu življenje vdihnejo pevke in Big band. Mentorji in dijaki pa so še posebej ponosni, da so v glasbeni del igre poleg aranžmajev skladb drugih izvajalcev vključili tudi avtorsko skladbo V mladih srcih. Avtor glasbe je mentor Big banda Tomaž Nedoh, besedilo pa je napisala **dijakinja 4. letnika Janja Kovačič**. Stari juke-box domuje v malem bistroju, ki zaostaja za časom. Lastnik, ki poskuša obisk povečati s pomočjo nove natakariče, objavi oglas. Dve nadebudni dekleti mu po izteku dvodnevne poskusne dobe ne olajšata izbire, saj bistro po njuni zaslugi polnijo številne zadovoljne stranke. Ob točilnem pultu se tako vrsti paleta zanimivih značajev, ki je poroštvo za dinamično in zabavno dogajanje.

Prispevke obiskovalcev »malega bistroja« so dijaki podarili v dobrodelne namene.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: arhiv ŠC Postojna

Uspehi naših mladih glasbenikov

Glasbena šola Postojna se spet lahko pohvali z dobrimi rezultati ter s številnimi priznanji in plaketami, ki so jih na nedavnih tekmovanjih prejeli njihovi učenci. Sredi marca je potekalo 44. državno tekmovanje TEMSIG, ki ga organizira Zveza slovenskih glasbenih šol. Že drugo leto zapored je bilo tekmovanje izvedeno v primorski regiji. Glasbena šola Postojna je gostila 138 tekmovalcev violinistov.

Tekmovanje TEMSIG je zahtevno tako vsebinsko kot tudi organizacijsko. Njegovo visoko raven narekujejo zahtevne propozicije in veliko število udeležencev, torej velika konkurenca. Udeležujejo se ga učenci nižjih glasbenih šol, dijaki srednjih šol in študentje glasbenih akademij.

Potekalo je na regijski in na državni ravni. Najboljši tekmovalci (tisti, ki so na regijskem tekmovanju dosegli nad 90 točk) so se uvrstili na državno tekmovanje. Tekmovanja se je udeležilo 579 solistov in 44 komornih skupin, skupaj 739 tekmovalcev iz 66 glasbenih šol in ustanov. Tekmovalce je ocenjevalo 38 žirantov iz Slovenije in tujine. Podeljenih je bilo 158 zlatih, 128 srebrnih in 127 bronastih plaket ter 55 prvih, 51 drugih in 39 tretjih nagrad. **Glasbeno šolo Postojna so na regijskem tekmovanju zastopale: Lara Gašič in Metka**

Vokalna skupina Slavna z umetniško vodjo Jelko Bajec.

Slavnostni koncert Vokalne skupine Slavna

Vokalna skupina Slavna je 18. aprila s slavnostnim koncertom v domačem kulturnem domu obeležila 10. obletnico delovanja.

Številne obiskovalce sta s svojim hudomušno-domiselnim vodenjem nasmejala originalna povezovalca **Janez Cucek** in **Danijel Boštjančič**. Prireditvi sta dodala pridih pozabljenih spontanih pevskih večerov in druženj pod osrednjo vaško lipo.

Baza pevcev Vokalne skupine Slavna izhaja iz leta 1993 ustanovljenega MPZ Slavina. Trenutno jo sestavlja 11 članov, pretežno iz domačega okolja, okrepjeni pa so tudi s pevci iz košanske doline.

Do ljudskega števila in izraza jim že pet let pomaga **umetniška vodja, Jelka Bajec**. Večino njihovega programa je tudi ta večer črpala iz novejših skladb primorskih avtorjev, radoposlušanih ljudskih pesmi in tujih napevov.

Večer je v višje pevske lege popeljalo 16 gostij iz Novega mesta - **Vokalna skupina Mezzo**. **Umetniška vodja Barbara Lotrič** je svoje varovanke predstavila z raznolikim programom in se med umetniškim vodenjem tudi sama scenografsko in glasovno vključevala v izvajanje. Skupina, ki deluje v tej sestavi pet let, ima za sabo že vrsto priznanj in nastopov, v svoj program pa rada vključi poleg prirejenih ljudskih tudi priredbe znanih slovenskih popevk.

V zaključnem nastopu sta se Vokalni skupini Slavna pridružili še **violinistka Eva Gorup** in sedanja **korepetitorica Katja Bajec** na pianinu.

Ob zaključku seveda ni manjkalo čestitk in rož z lepimi željami za uspešno nadaljevanje, še posebno s strani vodij pevskih skupin in zborov, s katerimi prijateljujejo na številnih prireditvah, pa tudi »poprireditvah«.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa

Črnugelj (flavta), Katja Magajna (klavir) v triu, Kaja Mrhar (kitara) ter Nika Širca, Larisa Smiljanič in Veronika Dujmovič (violina). Na državni ravni tekmovanja je komorna skupina (trio) prejela srebrno plaketo, zlato pa si je prisvojila Kaja Mrhar, ki prihodnji mesec odhaja na mednarodno kitarsko tekmovanje „Enrico Mercatali“ v italijansko Gorico.

Glasbena šola Postojna je bila tudi organizatorica enega od treh zaključnih koncertov prvonagrajencev državnega tekmovanja, ki predstavljajo njegov vrhunec. Po zahtevnih 12 tekmovalnih dneh so se tako lahko tekmovalci, njihovi mentorji in starši kot tudi organizatorji prepustili glasbi in prisluhnilli najboljšim, torej tistim, ki so jih žirije izpostavile, nagradile in jim priznale najvišjo raven odličnosti.

V začetku aprila se je odvijalo tudi **7. mednarodno glasbeno tekmovanje in festival solistov ter komornih skupin Svirel v Štanjelu**, kjer je bronasto priznanje prejela **Sabina Oražem** na kitari. V Novi Gorici pa je 10. in 11. aprila potekalo tekmovanje pianistov v organizaciji Zveze primorskih glasbenih šol. Kar sedem učencev naše glasbene šole je poželo 3 zlata in 4 srebrna priznanja.

Polona Škodič

Pevcem MePZ Postojna bo Budimpešta ostala v lepem spominu.

MePZ Postojna v Budimpešti dvakrat zlat

Mešani pevski zbor Postojna je v svojo bogato zbirko bleščečih nagrad in priznanj, zasluženih na domačih in mednarodnih tekmovanjih, nedavno dodal še dve zlati plaketi. Konec marca se je udeležil 15. mednarodnega zborovskega tekmovanja v Budimpešti.

Za MePZ Postojna **pod umetniškim vodstvom Mirka Ferlana** je bilo to že osemnajsto mednarodno tekmovanje. Zbor je tekmoval v dveh kategorijah (sakralni in mešani zbori) in v obeh prejel zlato plaketo. V zahtevni konkurenci 46 zborov se je uvrstil v finale za veliko nagrado, ki pa jo je tudi po mnenju večine zaslužen prejel Dekliški zbor Hikarigaoka iz Japonske.

Za naše pevce je bil finalni večer v Budimpešti prav posebna priložnost, saj so imeli čast nastopiti v čudoviti Veliki narodni dvorani Bele Bartoka, ob tem pa so svojo bero zlatih odličij zaokrožili na osemnajst plaket. Tekmovanje je poleg nagrad in petja v imenitnih sodobnih dvorinah zaznamoval tudi obisk Veleposlaništva Republike Slovenije, kjer so zapeli nekaj domačih pesmi. Predstavniki veleposlaništva pa so jih podprli tudi na obeh nastopih.

Zbor v prihodnje čaka trdo delo z novim programom. Do konca več kot uspešne sezone pa se bo gotovo predstavil s še kakšnim projektom in nastopom. Upravičeno smo lahko ponosni, da imamo enega najboljših zborov ne le v primorski regiji, temveč tudi v širšem glasbenem prostoru.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Ladislao Torresan

Mef (v sredini) ponovno pred postojnsko publiko.

MEF in NOB v Kulturnem domu v Postojni

Prvo dekada aprila je zaključil nastop Draga Misleja-Mefa v Kulturnem domu v Postojni. S svojim Narodnoosvobodilnim bendom nam je v napol zasedeni dvorani predstavil zadnjo zgoščenko z naslovom Najboljša leta. Morda je le pomlad kriva za nekoliko manj številčen obisk, ura je bila prava. Morda.

Mef, Postojčan iz Izole, nas kljub standardnemu programu ni pustil nepotešenih. Spremljala sta ga Armando Šturman na akustični kitari ter Gorazd Radojevič na basu in harmoniki, ki sta stara »narodnoosvobodilna bendborca«, zato si ju Drago tu in tam vedno malo hudomušno privoščil v svojih najavno-prireditvenih-povezovalnih točkah.

Na regijsko tekmovanje je odšla gledališka skupina OŠ Miroslava Vilharja Postojna.

Območno srečanje otroških gledaliških skupin

V postojnskem kulturnem domu se je 26. marca v organizaciji JSKD OI Postojna v odvijalo vsakoletno srečanje mladih gledaliških skupin. Žal sta se letošnjega dogodka udeležili le dve skupini, ki sta tudi sicer redni udeleženci teh srečanj. Gledališka skupina Ščukice KUD Planina je pod režijskim vodstvom Maje Batagelj uprizorila predstavo *Muc gospe Vriskove*, otroška gledališka skupina OŠ Miroslava Vilharja Postojna pa pod režijskim vodstvom Irene Rep predstavo *Pojdimo se Rdečo kapico*.

Dvorano so do konca napolnili učenci OŠ Antona Globočnika, ki niso skrivali navdušenja. Selektor Sergej Verč je po ogledu obeh predstav za predstavitev na regijskem nivoju izbral postojnsko gledališko skupino, ki se je skupaj z izbranimi otroškimi predstavami Južne Primorske predstavila 21. aprila.

Pa še zanimivost: za izborna Linhartovo srečanje je v letošnji sezoni svojo noviteto predstavila tudi Gledališka skupina Ščuka KUD Planina. V režiji Maje Batagelj je luč sveta ugledala predstava (na podlagi francoske literarne predloge) *V drugo gre rado!*

V zadnjem času maloštevilna, a toliko bolj vztrajna skupina Ščuka nadaljuje domačo gledališko tradicijo. Prejšnji mesec so najprej zaigrali pred domačim občinstvom, kasneje pa še na raznih gostovanjih v Zagorju, Postojni in Hruševju.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Irena Rep

V nadaljevanju so spremljevalno postavo na odru zamenjali Dui-ljo Peroša na električni kitari, Igor Korenika na basu, Vlasti Kozlovič na bobnih ter Jadran Ferjančič na klaviaturah. S to zasedbo so se, kot je povedal Mef, približali koreninam, prvotni zasedbi ansambla Deseti brat, ki je osvajal Primorsko z zaledjem pred tridesetimi leti. Navsezadnje je bila tudi večina poslušalcev iz tistega glasbeno progresivno cvetočega obdobja. Kot presenečenje večera pa se je nastopajočim pridružil kvartet srednješolskih deklet, ki je odrsko postavo starostno uravnotežil. Po dveh »podaljških« se je že rahlo utrujen bend poslovil.

Morda je le pomlad

Morda je le pomlad, morda je le pomlad, da misli so drugačne, pametne, vesele, leta zrelih let.

Morda je le pomlad, morda je le pomlad, da včasih se ustavi ta nemirni korak.

V letih zrelih let rišeš druge načrte, v letih zrelih let hišo, avto in trte, v letih zrelih let čakaš druge pozdrave, v letih zrelih let dvigaš druge zastave.

Postajaš drugi jaz in čas, ki reže obraz, postajaš drugi mi in zdaj več nimaš moči.

(Drago Mislej-Mef)

Besedilo in fotografija: Marino Samsa

Marko Prunk želi v Postojni razširiti dejavnost podjetja Postojnske mesnine.

Načrti Postojnskih mesnin

Podjetje Postojnske mesnine, v okviru katerega delujejo klavnica, razsekovalnica in maloprodaja, je leta 2009 kupil kraški podjetnik Marko Prunk, ki v Postojni in Lokvi zaposluje 80 ljudi. V zadnjih letih mu je uspelo razširiti dejavnost na deset maloprodajnih enot na postojnskem, ljubljanskem, kraškem in goriškem območju ter posel preseliti tudi čez mejo, v Trst, kjer v treh mesnicah zaposluje 20 ljudi. Skupaj z Mesarijo v Lokvi je podjetje leto 2014 zaključilo z 20 milijoni evrov prihodkov in 250.000 evri dobička. V Postojni načrtuje izgradnjo objekta, v katerem bi uredil razsekovalnico in pakirnico, kar bi prineslo dodatna delovna mesta, a ta cilj se je nekoliko oddaljil zaradi parcele na poplavnem območju.

Kot je izpostavil **direktor Marko Prunk**, so se načini prodaje mesnin spremenili. Včasih so prodajali večje kose mesa, danes kupci zahtevajo manjše, ustrezno pakirane. Če želijo ohraniti konkurenčnost, se morajo prilagoditi novim razmeram, zato so že pred leti skušali pridobiti dovoljenje za izgradnjo objekta, ki bi to omogočil. Na Občini so

mu sicer ponudili nadomestno lokacijo v Velikem Otoku, a se Prunk iz finančnih razlogov ni odločil za selitev. Župan Igor Marentič je pojasnil, da nadgradnjo dejavnosti podpira, ker ne gre za širitev klavnice, ampak za dopolnilno dejavnost. Prunku so predlagali drugačno umestitev objekta in na ustreznost ministrstva, od koder bodo prejeli stališča glede spremembe občinskega prostorskega načrta, že poslali dokumentacijo s pozitivnim mnenjem Občine. Obenem pa župan predvideva, da bo največji izziv pridobitev soglasja Agencije za okolje. Na Občini so naredili, kar je v njihovi moči, je še pojasnil Marentič, za dogovor z okoljsko agencijo bodo morali poskrbeti v podjetju. Ko bodo pridobili vsa dovoljenja, na Občini pričakujejo še izčrpen elaborat o dejavnosti, ki jo bodo izvajali v novem objektu. Marko Prunk nam je povedal, da nikakor ne gre za širitev klavnice, saj ta enota trenutno dela s polovično zmogljivostjo. Načrtujejo zgolj ureditev razsekovalnice, pakirnice, ustrezno skladiščenje in spremljajoče pisarniške in garderobne prostore.

Klavnica s kapaciteto 12.000 glav letno, ki je edina na širšem območju Primorske, je sicer najpomembnejša panoga podjetja Postojnske mesnine, ki s svežim mesom in mesnimi izdelki oskrbuje prek javnih razpisov vzgojno-izobraževalne in socialno-zdravstvene ustanove, hotele in gostilne, razvito pa ima tudi maloprodajno mrežo. V okviru podjetja deluje prodajalna, kjer poleg svežega mesa ponujajo tudi suhomesnate izdelke iz Mesarije Prunk Lokev. Ker izpolnjujejo vse pogoje za doseganje certifikatov odličnosti in so svojo strategijo usmerili v projekt, ki so ga poimenovali „Jemno zdravo slovensko hrano“, so se vključili v postopek certificiranja ekološke predelave, pridobili pa so tudi certifikat SQ (slovenska kakovost – slovenska odličnost). Tako lahko poleg konvencionalnega mesa ponudijo tudi ekološko slovensko meso. Vsi deli proizvodnje so pod stalnim veterinarskim nadzorom, proizvodnja pa poteka v skladu z mednarodnim standardom HACCP, kar med drugim pomeni tudi to, da je sledljivost mesa zagotovljena, pojasnjujejo v podjetju.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Tomaž Penko

Ministrica za okolje in prostor Irena Majcen in predsednik Upravnega odbora družbe Postojnska jama Marjan Batagelj sta simbolično odprla prenovljeno vstopno dvorano.

Mesec presežkov za Postojnsko jama

Po rekordnem obisku med velikonočnimi prazniki so 10. aprila pri Postojnski jami dočakali 36-milijontega obiskovalca. Sredi meseca so odprli prenovljeno vstopno dvorano v jama in nov most čez reko Pivko na Velikem domu, od 22. aprila pa je na ogled še razstava o Postojnski jami in krasu. V tem času tudi že tečejo pripravljala dela na obnovu Hotela Jama, kjer prve goste pričakujejo že čez eno leto.

Med velikonočnimi prazniki si je Postojnsko jama in Predjamski grad ogledalo 21.000 turistov, kar je rekordno število v zadnjih tridesetih letih. Med velikonočnima petkom in ponedeljkom je samo lepote podzemlja občudovalo 11.500 gostov. »Odziv obiskovalcev je še posebej zanimiv glede na to, da so bili letošnji velikonočni prazniki relativno zgodaj,« so sporočili iz Postojnske jame. Takšno število obiskovalcev so v preteklosti beležili šele v visoki sezoni, po 15. juliju. »Največ, dobrih 40 odstotkov gostov je prišlo iz Italije, z 12 odstotki sledijo gostje iz Južne Koreje, nato Nemci in domači gostje. Teh je bilo 5 odstotkov.« Sicer pa smo zabeležili goste iz kar 54 različnih držav sveta,« še pravijo v družbi. »Na veliko noč se začnemo pripravljati že jeseni, ko se sezona končuje,« dodaja **predsednik Upravnega odbora družbe Marjan Ba-**

tagelj. »Takrat odpiraš nove trge, na veliko noč pa vidiš, kako dobro si to delo opravil.« Vendar tako velikega obiska resnično niso pričakovali. Tudi 36-milijonti obiskovalec je prišel samo eno leto in osem mesecev po tistem, ki je zaokrožil 35. milijon. Marjan Batagelj meni, da so to število tako hitro dosegli po zaslugi dobrega dela. »Najprej je to odnos do gosta. Mi smo se že pred tremi leti odločili, da bo gost naš najboljši marketing. To nam očitno uspeva, saj smo neevropske trge spravili s sedem na sedemindvajset odstotkov. In 36-milijonti obiskovalec je samo sosledje nekih dogodkov. Lahko bi se namesto danes zgodil tudi šest mesecev kasneje.«

Srečno vstopnico 36-milijontega obiskovalca je kupila **Nemka Mairei Söngen Haffer**, ki je jama po 25 letih obiskala skupaj z možem, s katerim v kratkem pričakujeta naraščaj. Prvič je bila v Postojni še kot otrok. Poleg spominskih daril je nagrajenka prejela še panoramski polet s helikopterjem nad Postojnsko jama in Predjamskim gradom, ki je oba z možem močno navdušil. Pri nas se je ustavila na poti z odhida v Rovinju, obljubila pa je, da se zagotovo še vrne.

Prav na obletnico odkritja najlepših delov Postojnske jame, 14. aprila, pa so po 50 letih pri jami odprli prenovljeno vstopno dvorano in nov most čez reko Pivko na Velikem domu, kjer je Luka Čeč nekoč preplezal steno in »našel paradiz«. Za to investicijo so odšteli 600 tisoč evrov.

Prenovo je ob odprtju predstavil **arhitekt Leon Belušič**, ki je povedal, da so bile pri ideji prenove upoštevane smernice historične gradnje Jamskega dvorca, ki jo je zasnoval njegov prvi arhitekt, Pietro Palumbo. Marjan Batagelj je dodal, »da vstopna dvorana še ni jama, pač pa je šele povabilo v jama in kraj, kjer se človek prvič sreča z jamskim okoljem in v tem smislu je vstopni del tudi prenovljen.« Ob tej priložnosti sta **ministrica za okolje in prostor Irena Majcen** in Marjan Batagelj podpisala tudi aneks h Kratkoročnemu programu rabe Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema za obdobje 2014–2018.

Krona aprilskega dogajanja pa je zagotovo **razstavni paviljon Expo Postojnska jama kras**, ki so ga odprli 22. aprila. Investicija, ki jo bomo podrobneje predstavili v prihodnji številki, je vredna skoraj tri milijone evrov.

Pri Postojnski jami se napovedujejo, da bo že za prihodnjo veliko noč vrata odprli prenovljeni Hotel Jama. »Dela, ki so očem bolj skrita, že potekajo. Zdaj moramo stavbo očistiti, do jeseni bo urejena fasada, pozimi pa bomo postavili vse potrebne inštalacije in hotel opremili.« Pri jami napovedujejo, da bodo za obnovo odšteli 4 do 5 milijonov evrov, računajo pa na približno 30 tisoč nočitev letno.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban

Vse za vašo pisarno na enem mestu!

OBRAZCI, REGISTRATORJI, FOTOKOPIRNI PAPIRJI, PISALA, BIRO OPREMA TER KARTUŠE IN TONERJI PO UGODNIH CENAH!

(originalni in obnovljeni)

Cankarjeva 6, POSTOJNA, TEL.: 05 7202 500, FAX: 05 7202 501

ČRNOBELO IN BARVNO TISKANJE

iz USB ključev, pomnilniških kartic, CD/DVD-jev...

Podjetno v svet podjetništva

Končuje se usposabljanje pete skupine desetih udeležencev operacije Podjetno v svet podjetništva (PVSP), ki poteka na Regionalni razvojni agenciji Zeleni kras. Med njimi sta tudi Maja Trugar in Tina Sluga iz postojnske občine. Med štirimesečno zaposlitvijo sta lahko v okviru programa razvijali svoji podjetniški zamisli, da bosta lažje našli priložnost na trgu.

Maja Trugar ali Tulipa Maja iz Postojne oblikuje nakit iz polimerne glinice, ki se prilaga vsakemu okusu oblačenja. Poleg tega šiva še ljubke unikatne predpasnike, kuhinjske krpe, podstavke in drugo tekstilno dekoracijo doma za vse tiste, ki cenijo ročna in s srcem ter pridno roko ustvarjena dela. »Delam predvsem po naročilu, ker mi je všeč, če vem, za koga delam, kakšen človek je in kaj ima rad.« Kot pravi, so ji štirje meseci usposabljanja v PVSP pomagali predvsem tako, da se je lahko povsem osredotočila na svojo podjetniško idejo in ji bo prodaja izdelkov še bolj stekla. **Tina Sluga** iz Prestranka je ustvarjalica dru-

Tina Sluga

Maja Trugar

glačne vrste. Njene umetnine nastajajo v kuhinji. Upa, da bo nekoč iz njene lastne pekarnice zadišalo po prav posebnih vrstah kruha (kot sta lanen ali konopljin), pekovskih izdelkih in energijskih ploščicah in večinoma lokalnih in ekoloških sestavin ter predvsem brez dodatkov. Takih je na trgu še vedno premalo, je prepričana. V PVSP je prišla do spoznanja, da se mora tudi njena podjetniška ideja še malo zapeči. Do takrat bo poleg novih receptov za

zanimive pekovske izdelke še naprej iskala priložnosti (zaposlitev) tudi na trgu dela. To je pravzaprav cilj PVSP. Prej nezaposleni udeleženci si po usposabljanju z novimi znanji lažje poiščejo delo – se zaposlijo, samozaposlijo ali si za začetek pomagajo na druge načine. »Trenutno ima ena udeleženka registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji ter ena osebno dopolnilno delo. Trije udeleženci napovedujejo v kratkem odprtje samostojnega podjetja, dva pa si po zaključku programa obetata zaposlitev. Ostale podjetniške ideje potrebujejo za uresničitev nekaj več časa,« ocenjujejo mentorice na RRA Zeleni kras.

V operacijo PVSP je bilo do sedaj iz Primorsko-notranjske regije vključenih 50 udeležencev. Kdaj bodo lahko objavili nov poziv za udeležbo v programu PVSP na RRA Zeleni kras, za katerega sredstva zagotavlja Evropski socialni sklad in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, še ne vedo natančno, predvidoma pa bo to v drugi polovici letošnjega leta.

Besedilo: Urša Blejč; fotografiji: Denis Komen

Udeleženci medgeneracijskih iger so že snovali nove načrte za naslednje srečanje.

Medgeneracijsko povezovanje skozi šport

V Postojni so 26. marca potekale četrte Medgeneracijske igre v okviru akcije Dan za spremembe pod okriljem Slovenske filantropije. Namen akcije je bil povezovanje skupnosti in osveščanje o pomembnosti medgeneracijskega druženja.

Športne moči so v mešanih ekipah merili člani Mladinskega centra Postojna, Kluba študentov občin Postojna in Pivka, Društva upokojencev Postojna, dijaki Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna in Šolskega centra Postojna, uporabniki Šentove enote Postojna in Socialno-varstvenega zavoda Dutovlje - DE Postojna ter varovanci društva Vezi. Prek 80 tekmovalcev se je pomerilo v številnih športnih disciplinah. Bolj kot tekmovalni duh pa so prevladovali medgeneracijsko sodelovanje in druženje ter smeh in dobra volja vseh sodelujočih. »S takšnimi dogodki razbijamo tabuje, da mladi in stari ne gredo skupaj. Prav v športnih igrah se je pokazalo, da se lahko eden od drugega zelo veliko naučimo,« pravi **Ana Širca, svetovalka za razvojne projekte iz BOREA**. »Posebno lepo je, ko eni in drugi vidijo, da so si enakovredni, sploh starejši.«

Regijsko stičišče nevladnih organizacij BOREO aktivno sodeluje s Slovensko filantropijo, ki je pobudnik tovrstnih prostovoljnih aktivnosti, in je bilo tudi tokrat povezovalni člen treh organizatorjev SGLŠ Postojna, Društva upokojencev Postojna in Mladinskega centra Postojna.

Medgeneracijske igre so izvedli že četrto leto, na samem dogodku pa so se že porajale nove ideje in načrti za naprej. Člani Društva upokojencev so na primer izrazili željo, da bi jih mladi naučili več spretnosti z računalniki, mladi pa bi med drugim radi izboljšali svojo pripovednost. »Če bo le možnost, da dobimo na razpolago prostor z dovolj računalniki, bomo seveda z veseljem uresničili te ideje,« dodaja Ana Širca.

Po zaključku iger je sledila podelitev nagrad in medalj, za katere je poskrbela Športna zveza Postojna. Podelila sta jih **župan občine Postojna Igor Marentič in podžupan Andrej Berginc**.

Besedilo: Tjaša Blaško; fotografija: arhiv Borea

Postojnska porodnišnica uživa v slovenskem prostoru velik ugled, tokrat pa se v medijih pojavlja zaradi sodnega postopka.

Tožba proti porodnišnici

Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna mora tožnici zaradi nape porodničarja plačati odškodnino v višini 400 povprečnih neto plač, kar skupaj z obrestmi znes 845.000 evrov, tako se glasi nedavna razsodba Okrajnega sodišča iz Kopra. Epiloga tožbe porodnice iz Nove Gorice, ki porodničarju očita strokovno napako pri porodu in se vleče že deset let, za enkrat še ne bo. Postojnska porodnišnica se je namreč na sodbo pritožila, odločitve drugostopenjskega sodišča pa vsaj v naslednjih šestih mesecih ne pričakuje ne na eni ne na drugi strani.

»Zaradi zdravniške napake delavcev postojnske porodnišnice je otrok pri porodu leta 2005 utrpel hudo poškodbo in zaradi cerebralne paralize ni sposoben običajne mobilnosti, odvisen je od pomoči tretjih, njegovo socialno, delovno in intelektualno udejstvovanje v življenju pa bo skoraj nikakršno,« med drugim piše v obrazložitvi sodbe Okrožnega sodišča v Kopru. »Novogoričanki, ki je vložila odškodninski zahtevek, je pri vaginalnem porodu počila maternica, otroka so nato poskušali izvleči z vakuumom, pri tem pa se je hudo poškodoval. Zdravnik je namreč vztrajal pri naravnem porodu, čeprav je prišla z napotnico svojega osebnega ginekologa za carski rez in tudi ni podpisala, da se strinja z vaginalnih porodom,« je pojasnila **odvetnica družine Lucija Šikovec Ušaj**.

V postojnski porodnišnici so takoj po prejemu sodbe napovedali pritožbo in jo, kot je razkril njen **odvetnik Miran Škrinjar**, tudi v roku vložili. Škrinjar meni, da bo glede na zahtevnost zadeve do odločitve sodišča treba počakati vsaj pol leta. V bolnišnici pričakujejo, da bo sodišče pritožbi prisluhnilo iz več formalnih in vsebinskih razlogov. »Še posebej zato, ker je sodišče prve stopnje ugotovilo, da pri tem primeru brez dvoma ni bila storjena kakršnakoli strokovna napaka, porodnišnica pa ni ravnala v neskladju z uveljavljeno doktrino in medicinsko deontologijo.« Kot je podrobneje pojasnil Škrinjar, je sodišče iskalo odgovora na dve vprašanji: Ali je bolnišnica ravnala z zahtevano stopnjo skrbnosti in stroke ter ali je imela mati dovolj informacij s strani zdravstvenega osebja, da se je lahko avtonomno odločila za vrsto poroda? Prvo vprašanje po Škrinjarjevem mnenju ni sporno, kar je razvidno tudi iz sodbe, glede drugega je sodišče odločilo, da informiranost matere ni bila na zadostni ravni. »To stališče je po mnenju bolnišnice zmotno in v tej smeri gre pritožba,« razlaga odvetnik. Ta meni še, da se v medijih pojavljajo napačni zaključki. »Namreč, da če bi bila odločitev glede načina poroda drugačna, do tega zapleta ne bi prišlo.« Škrinjar poudarja, da nihče ne more predvidevati, kako bi se sicer porod zaključil, ker je bila odločitev o tem, da se vendarle najprej poskusi z naravnim porodom, sprejeta na začetku poroda na podlagi do tedaj znanih dejstev, izvidov in kliničnega pregleda. »Do zapleta pa je prišlo iz neznanega razloga oziroma okoliščin, ki so nastopile naknadno in jih ni bilo mogoče vnaprej predvideti.« To po odvetnikovih trditvah potrjujejo tudi vsa tri izvedenska mnenja vrhunskih strokovnjakov. Dosojena odškodnina je, kot je še pojasnil Miran Škrinjar, tik pod zgornjo mejo najvišje priznanih odškodnin, ki jih slovenska sodišča v splošnem ne priznavajo, niti v primeru katastrofalnih škod. Popolnoma nasprotno pa je mnenje odvetnice Lucije Šikovec Učaj, ki meni, da je dosojena višina odškodnine »končno primerljiva z višinami odškodnin, ki se v takih primerih odmerjajo po Evropi.« Pritožbe v času nastajanja prispevka tožniki še niso prejeli, so pa potrdili, da so se tudi sami pritožili. »Pritožba se nanaša na del, ki je bil zavrnjen. Smatramo namreč, da je tudi prvorojeni otrok utrpel veliko škodo, saj se je njegovo otroštvo z rojstvom bratca praktično zaključilo. V tem delu nam je sodišče prisodilo le polovico zahtevane vsote. Vztrajamo tudi pri trditvi, da je šlo za strokovno napako in ne za opustitev pojasnilne dolžnosti, kot piše v sodbi. Tako odločitev sodišče je potuha zdravniku,« je prepričana odvetnica. Vodstvo porodnišnice zadeve do razsodbe ne želi komentirati. »Sodišče naj opravi svoje,« je prošnja za dodatna pojasnila na kratko zavnil **direktor Aleksander Merlo**.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban

Bojana je (so)avtorica tematskih fotografij o življenju otrok in odraslih v Sudanu.

Sonce ne sprašuje po barvi kože

Bojana Pivk Križnar je Logatčanka, ki že skoraj desetletje živi v Postojni. Učiteljica razrednega pouka, ki jo poznamo tudi kot enega od glasov z Radia 94, je ob srečanju z aktivistom Tomom Križnarjem pred nekaj leti našla še eno življenjsko poslanstvo. Po več obiskih na kriznih območjih v Sudanu in s tem povezanih dejavnostih v svojem razredu je prizadevanje nadgradila z večplastnim dogodkom, s katerim želi opozoriti na genocid nad afriškimi otroki in zbrati sredstva za izobraževanje tamkajšnjih otrok. Ob koncu marca je prireditev Ali je otroštvo pod istim soncem res lahko tako zelo drugačno potekala tudi na OŠ Antona Globočnika v Postojni, razstava pa je bila na ogled do 10. aprila.

»Namen dogodka je ozaveščanje naših otrok, učenje odgovornosti do sebe in drugih ter prebujanje vrednot, kot so poštenost, strpnost, priпадnost, odgovornost, delavnost in ljubeznivost ter razmišljanje o življenju na različnih koncih sveta,« razlaga Bojana, (so)avtorica tematskih fotografij, ki ob razstavljenih predmetih, kot so različna afriška glasbila, užitni plodovi kot edini vir hrane, orodje, orožje, igrače in nakit,

pripovedujejo zgodbe o življenju otrok in odraslih v Sudanu. Razstava za primerjavo vključuje tudi fotografije slovenskih otrok, ki vsekakor spodbujajo razmislek. »Otroci so ob vidnem predvsem presenečeni, najpogosteje ob povedanem obmolkejo, kmalu nato pa se vsuje plaz vprašanj,« pravi Križnar Pivkova. »Ko poslušam njihova vprašanja, imam pogosto občutek, da lahko bolj kot odrasli sočustvujejo z ogroženimi in bolj čutijo trpljenje svojih sovrstnikov.«

Razstava zdaj potuje po Sloveniji. »Otroci po slovenskih osnovnih šolah in gimnazijah spoznavajo, kako drugačni so življenjski pogoji na drugi strani zemeljske oble in ugotavljajo, kako pomembne so vrednote tam, kjer se udobje konča.« Razstavi so dodali še niz umetniških fotografij, ki jih obiskovalcem ponujajo v zameno za prostovoljne prispevke.

Avtorica pa želi vzpostaviti še globljo povezavo med otroki z obeh celin. »Z zbranimi sredstvi želimo otrokom v Republiki Sudan omogočiti šolanje. Naše sanje so, da bi posamezne slovenske šole na področjih Modrega Nila in Nubskih gora odpirale simbolične podružnične šole, za katere bi tudi dolgoročno skrbele. Pri tovrstnem sodelovanju pa ne bi šlo samo za materialno pomoč naših šol, ampak za obojestransko izmenjavo izkušenj, otroških življenjskih modrosti in spoznanj.« Nadgradnja bi bili zapisi vtisov otrok obeh celin o sodelovanju, ki bi jih lahko sklenili v dvojezično knjigo.

Posebno poglavje, s katerim nameravata nadaljevati Bojana in Tomo Križnar, pa so glineni sončki, ki imajo simbolični pomen. »Sonce sveti vsem, ne sprašuje po barvi kože, zato iz gline izdelujemo sonca, jih prerežemo in obe polovički označimo z isto številko. Kupec pusti svoje podatke, polovičko sončka obdrži zase, drugo polovičko pa pokloni enemu izmed otrok v Afriki. Ko nama uspe to drugo polovičko sončka oddati, dogodek posnameva, fotografirava in popiševa kratko življenjsko zgodbo obdarovanca, kasneje pa to izročiva darovalcu.«

Zbrani denar od prodanih fotografij bodo namenili izobraževanju otrok na prikazanih ogroženih območjih ter širjenju njihove resnice in izpostavljanju vseh tistih, ki ogrožajo njihova življenja.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban

Bojan Žolger je na čelu PP Postojna od oktobra lani.

Policijska postaja Postojna dosega dobre rezultate

Premajhno število policistov ter neustrezni in dotrajani avtomobili sta največji težavi Policijske postaje Postojna (PP Postojna), ki s samo 27 zaposlenimi policisti pokriva skoraj 500 kvadratnih metrov veliko področje Občin Postojna in Pivka. Kljub vsemu je varnostni položaj na območju dober, rezultati pa so, glede na razmere, več kot pohvalni.

Vodja PP Postojna komandir Bojan Žolger je zadovoljen, da zaenkrat zaradi razmer še ni bilo hujših posledic. »Večkrat pa se zgodi, da morajo občani počakati na našo pomoč. Če imamo na primer zahtevno intervencijo, ki lahko traja več časa, bo za kakšno sosedsko nesoglasje treba počakati pol ure, uro, lahko tudi več.« Tak je bil nedavni primer, ko so bili vsi policisti na terenu v okolici Velikega Ubeljskega, kjer so iskali pogrešano osebo, ob istem času pa je vlak v Pivki zbil človeka. Žolger se spominja časov, ko je bilo na PP Postojna zaposlenih 46 ljudi. Zadnjega policista so v službo vzeli pred petimi leti. Vedno sicer lahko računajo na pomoč s PU Koper, a je zaenkrat na srečo še niso potrebovali. Žolger noče niti razmišljati o tem, kaj bo, če bo vlada še naprej

krčila sredstva za policijo. Del Policijske postaje Postojna je tudi policijska pisarna v Pivki, ki pa zaradi pomanjkanja policistov deluje le dvakrat tedensko po dve uri. Tudi vozni park postojnske Policijske postaje je skromen in zastarel. »Nimamo ustreznega belo-modrega patroljnega vozila s štirikolesnim pogonom, kar ovira mobilnost policistov na terenu predvsem pozimi. Imamo deset vozil, ki so stara povprečno deset let, vsa pa imajo prevoženih 200, 250 tisoč kilometrov. Zelo jih čuvamo, da je popravil čim manj, a vseeno vsaj enega na teden peljemo na servis, kar predstavlja dodatne stroške,« se pritožuje komandir. Tudi razmere za delo v stavbi Policijske postaje niso najbolj ugodne. »Objekt ni energetsko varčen, streha in okna ob dežju puščajo, pozimi pa smo zaposleni v nevarnosti, da pademo na kovinskem, zaledenem stopnišču brez nadstreška.« Dotrajana je tudi mreža okoli stavbe, kar omogoča dostop do postaje vsakomur in z vseh strani.

Preko območja PP Postojna poteka ves tranzitni promet, ki povezuje vzhodni in zahodni del Slovenije, tako po avtocesti kot regionalnih cestah. Gostota prometa pa ne vpliva le na število prometnih nesreč, ampak tudi na obseg kaznivih dejanj in prekrškov. »Ob koncu lanskega leta in v začetku letošnjega smo obravnavali več vlomov v stanovanja in hiše, od koder sta izginila predvsem denar in zlatina.« Žolger opozarja na previdnost in svetuje, da kdaj pogledamo tudi k sosedovim, če jih ni doma. »Dokler zadeve ne raziščemo, ne moremo pokazati na storilca, a če sklepamo po dogajanju na drugih postajah, so v nekaterih primerih krivci tudi tuji.«

V prometnih patroljah sta vedno dva policista, ob koncih tedna, praznikih in v turistični sezoni pa ekipe okrepijo. »Najbolj pozorni smo na cestah proti Ilirski Bistrici in Razdrtem, poostreno nadziramo tudi promet v Planinskih ridah.« Tam se je letos en motorist že huje poškodoval.

Naše območje je vseeno zelo varno, še miri komandir Bojan Žolger. Številke pa to potrjujejo. »V zadnjih letih je manj prometnih nesreč, manj kaznivih dejanj, manj prekrškov. Vendar ne smemo zaspati, saj se razmere lahko hitro spremenijo.«

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban

Gašper Povh je obranil naslov državnega prvaka.

šport

v kategoriji kadetinj z ukrivljenim lokom zadovoljna tudi Nala Jurca, ki se je veselila tretjega mesta. Dobro pripravljenost sta z ukrivljenim lokom pokazala še Matic Jager med dečki in Nik Bizjak med kadeti, saj sta oba osvojila četrto mesto.

Rok Bizjak je v Kranju z rezultatom 649 nastreljanih krogov izpolnil normo za nastop na tekmovanju EMPOK, ki bo v maja v Celovcu, in na svetovnem prvenstvu, ki bo potekalo med 8. in 14. junijem v Yanktonu v ZDA.

KEGLJANJE:

Postojnčani nastopili na državnem prvenstvu

Na kegljišču v Kranju je na državnem prvenstvu mlajših članov in članic (U-23) v disciplini sprint nastopilo 37 igralcev, v Ljubljani pa se je za naslov najboljši v isti starostni kategoriji pomerilo 28 igralcev. Nastopili so tudi mnogi tekmovalci iz Kegljškega kluba Proteus, a tokrat postojnska zasedba ni bila tako uspešna kot na prejšnjih prvenstvih. V Kranju se je najvišje uvrstil Žiga Požar, ki je tekmovanje končal na 18. mestu. Pri dekletih se je le Maša Miklavc vvrstila v četrtfinale in nato pristala na petem mestu. Anja Ulaga je bila 9., Sandra Dostanič pa je dosegla 15. mesto.

Brane Fatur

NAMIZNI TENIS

Torbarji tretji

V začetku marca se je zaključilo tekmovanje v Primorski rekreativni namiznoteniški ligi, kjer je v skupini B nastopala tudi ekipa Torbarji iz Postojne.

Ekipa Torbarjev v šestčlanski ligi nastopa že osmo sezono, tokrat pa so za Kamnjami in Šempasom pristali na tretjem mestu. Trikrat so slavili in premagali Burjo veterane (Ajdoščina), Gorjansko in Partizan Koper, izgubili pa so s prvouvrščenima ekipama. Levji delež k uvrstitvi so prispevali igralci, ki so igrali največkrat: **Ivan Kenič, Stane Glažar, Darjo Bergoč, Iztok Nadoh** in **Jasna Šebjanič Pupis**.

LOKOSTRESTVO:

»Minsovc« **odlično začeli sezono na prostem**

Prvo aprilsko soboto je v Kranju potekala prva letošnja tekma za tarčni pokal LZ Slovenije. Pomerilo se je tudi sedem tekmovalcev Lokostrelskega kluba Mins iz Postojne, osvojili pa so kar štiri prva, eno tretje in dve četrti mesti.

Na tekmovanju je blestel **Rok Bizjak**, ki je bil prepričljivo najboljši v mladinski konkurenci, njegov rezultat pa je bil celo boljši kot najboljši dosežek v članski kategoriji. Tudi to pjasnjuje, zakaj Rok zastopa slovenske reprezentančne barve tako v članski kot mladinski selekciji. Odlično so streljali tudi bratje Godeša, saj so vsi trije slavili v svojih kategorijah – Miha v kategoriji mlajših dečkov z ukrivljenim lokom, Klemen v kategoriji mlajših dečkov s sestavljenim lokom in Matej v kategoriji dečkov s sestavljenim lokom. Z nastopom je bila

Brane Fatur

KOŠARKA:

Z načrti za novo sezono

Po končani članski sezoni v 3. slovenski košarkarski ligi smo za kratko oceno stanja v klubu prosili predsednika postojnskega kluba Predraga Miloviča.

Kako ste bili zadovoljni s člansko sezono in ali že imate načrte za prihodnjo?

Ko smo izvedeli, da ne bo izpadanja iz 3. slovenske košarkarske lige, smo se odločili, da bodo ekipo v večini tvorili domači igralci, ki so še kadeti in mladinci. Ti so v letošnji sezoni nabirali predvsem izkušnje. V ekipi je bilo sicer tudi nekaj izkušenih igralcev, a glede na to, da so imeli igralci letnikov 1997 in 1998 ogromno minutažo, sem s sezono zelo zadovoljen, predvsem z njihovim napredkom. V novi sezoni bomo ekipo okrepili s kakšnim visokim igralcem, ker je to pereč problem našega kluba. Nekateri igralci bodo klub zapustili, zato bomo članski ekipi počasi priključevali še mlajše igralce.

Kako je v klubu z mlajšimi selekcijami?

V klubu smo imeli v sezoni 2014/15 v mlajših kategorijah 8 tekmovalnih ekip. Z njimi je delalo 7 trenerjev in z njihovim delom sem zelo zadovoljen. V klubu imamo okoli 150 otrok, zelo dobro pa sodelujemo z obema osnovnima šolama v občini Postojna. V novi sezoni načrtujemo v klub vključiti še več otrok, v tekmovanje pa prijaviti enako število ekip kot prejšnjo sezono.

Torej lahko v prihodnje pričakujemo dvig ravni postojnske košarke?

V našem klubu je največji problem denar. Če ne bi imeli razumevanja in finančne podpore Občine Postojna, ki nam je v tem letu namenila nekaj več denarja, tega kluba ne bi bilo. Za to se jim iskreno zahvaljujemo. Podpore imamo tudi pri postojnskih podjetjih Unikatoy in PVC Nagode.

V teh dneh smo podpisali pogodbo z ljubljanskim Publicusom, ki dela na našem območju, in z dvema podjetnima iz Grosuplja, ki nas podpirata že vrsto let. Posebna zahvala gre vsem staršem naših otrok, ki nam pomagajo s prevozi na tekme ter z rednim plačevanjem vadnin. Za odlično organizacijo kluba pa bi se želel zahvaliti tudi našemu tajniku. Vsekakor stanje v klubu ni rožnato, vendar se borimo in poskušamo doseči največ, kar se v danem obdobju da. Verjamem, da z dobrim delom v mlajših kategorijah lahko postojnsko košarko dvignemo na višjo raven.

Mlajše kategorije

Kadetska ekipa Postojčanov je zadnji del lীগaškega tekmovanja v 1. kadetski slovenski košarkarski ligi odigrala uspešno in tako zaključila na skupnem 16. mestu.

Pionirji ekip A in B so prav tako zaključili s tekmovanjem. V isti skupini v 2. pionirski košarkarski ligi je ekipa A končala na drugem, ekipa B pa na četrtem mestu.

Boštjan Blaško

šport

Uspešni mladi šahisti OŠ M. Vilharja

ŠAH:

Ekipa OŠ M. Vilharja najboljša v Sloveniji

Učenke in učenci OŠ Miroslava Vilharja so sijajno nastopili na zaključnem ekipnem državnem prvenstvu v šahu,

Na Otočcu se je na finalu ekipnega državnega prvenstva v kategoriji do 15. leta starosti v konkurenci dečkov pomerilo 17 zmagovalnih ekip z regijskih prvenstev, v kategoriji deklet pa je nastopilo najboljših 15 regijskih ekip. Postojnska ekipa v postavi **Ivana Hreščak, Tilen Malkoč, Lovro Pridigar, Maks Suša** in **Patrik Malkoč** je turnir začela kot druga nosilka, a je z odlično igro premagala vse nasprotnike in se zasluženo veselila naslova državnih prvakov. Prijetno so presenetila tudi dekleta z osvojenim tretjim mestom. **Lana Jereb, Inja Ajda Hvala** in **Arja Ela Hvala** so igrale zelo prepričljivo in se že krog pred koncem tekmovanja veselile bronaste medalje.

Še večji uspeh so mladi šahisti in šahistke OŠ Miroslava Vilharja dosegli na državnem ekipnem prvenstvu do 12. let v Murski Soboti.

Postojnčani so namreč zabeležili kar dvojno zmago, kar se v novejši zgodovini slovenskega osnovnošolskega šaha še ni zgodilo. Tako dekleta kot fantje so na prvenstvo odpotovali kot prvi favoriti in to vlogo tudi potrdili.

Za nekaj več adrenalina so poskrbela dekleta, ki so v postavi **Lana Jereb, Inja Ajda Hvala in Arja Ela Hvala**, šele v zaključku potrdile prvo mesto. Pri fantih ni bilo tako napeto, saj so člani postojnske ekipe v postavi: **Tilen Malkoč, Maks Suša, Patrik Malkoč, Dominik Kaluža in Uroš Županič** Lekšan, suvereno opravili z vsemi tekmeč in se že krog pred koncem veselili novega uspeha.

Na letošnjih ekipnih osnovnošolskih državnih prvenstvih smo dobili prvake v osmih kategorijah, postojnske šahistke in šahisti pa so osvojili pet naslovov in eno tretje mesto. S tem so postali najuspešnejša šola v Sloveniji.

9. memorial Rada Gospodariča

Člani Šahovskega kluba Postojna so v začetku aprila v Postojni organizirali tradicionalni šahovski turnir za memorial Rada Gospodariča. Na deveti izdaji turnirja je nastopilo 83 šahistov iz sedmih držav, med ka-

terimi so bili tudi štirje velemojstri. Zmagal je Marin Bosiočić s Hrvaške, najboljši Slovenec pa je bil Matej Šebenik na petem mestu.

TAROK:

Četrti Epicov turnir dobil Markoč

Prizadevni člani Športnega društva Epic so v hotelu Kras pripravili četrti klubski turnir v taroku, ki se ga je udeležilo 11 igralcev in igralcev.

Zmago je slavil mojster **Alojz Markič** iz Nove Gorice, ki je edini zmagal v obeh krogih. Drugi je bil Fran Polencič, tretji pa Albin Stegel iz Postojne. Med najboljših šest so se uvrstili še Ivan Kebe, Karmen Progar in Bojan Humar.

Po odigranem četrtem turnirju v skupnem seštevku vodi Jože Debevc pred Ivanom Kebetom in Albinom Steglom. Peti turnir bo 5. maja, do takrat pa bodo člani Epicove tarok ekipe nastopili še na posamičnem državnem prvenstvu v Kranju

KARATE:

Postojnčani uspešni na domačem turnirju

Konec marca so člani postojnskega Karate kluba Mawashi v telovadnici OŠ Miroslava Vilharja pripravili tekmovanje v karateju za učence osnovnih šol. Na turnirju je nastopilo 224 tekmovalcev iz enajstih slovenskih klubov ter 34 šol.

Med mladimi domačimi tekmovalci so se v disciplini kihon med najboljše tri uvrstili Vid Kolenc, Alex Lampe, Žiga Debevc, Stefano Janjič, Anže Kovač, Alja Kontrec, Zoja Debevc, Maša Magajna, Lea Kopal Pahor, Jovana Mitrovič, Tinkara Kristan, Lori Rojc in Žana Benčič. Tudi v disciplini kate so člani postojnskega kluba dosegli številne uvrstitve med najboljše tri. To so Žiga Debevc, Vid Kolenc, Alex Lampe, Anže Kovač, Danijel Mitrovič, Alja Kontrec, Tinkara Kristan, Maša Magajna, Lea Kopal Pahor, Žana Benčič in Florentina Osmanaj. Domači tekmovalci so se v isti disciplini z odličnimi rezultati izkazali tudi v ekipnem seštevku. V disciplini borbe pa so se med najboljše uvrstili Matevž Likar, Stefan Janjič, Zoja Debevc, Maša Magajna, Alja Likar, Larisa Mujagič in Jovana Mitrovič.

STRELSTVO:

Zaključek letošnje sezone

Športno društvo Epic je izvedlo 38. finale v dopisni strelski ligi in 26. zaključno tekmovanje v invalidski dopisni ligi, ki je štelo tudi za memorial Zdravka Grahorja. V različnih kategorijah pa je nastopilo kar 242 strelcev iz 59 ekip.

Izkazali so se tudi postojnski strelci, ki so osvojili šest kolajn. Najboljša v svojih kategorijah sta bila Rovtar (GSLŠ) in Vidmar (ŠD Epic), srebro so osvojili Jankovec (GSLŠ), Požar (DU Postojna) in Vidmar (ŠD Epic), tretji pa je bil Muhič (DU Postojna). Da so bili strelci in strelke v letošnji dopisni ligi res razpoloženi, pričča dejstvo, da so postavili kar deset novih rekordov lige.

15 let Športnega društva Epic

V postojnskem Športnem društvu Epic, ki združuje 70 članov, bodo letos obeležili 15. obletnico aktivnega delovanja. V okviru društva delujejo različne sekcije: strelska, tarok in parkur sekcija.

Člani društva vsako leto organizirajo številna športna tekmovanja, že tradicionalno pa pripravijo tudi Epicovo letno srečanje, ki je istočasno tudi občni zbor društva. Letos bodo tovrstno srečanje organizirali že dvanajstič, člani ŠD Epic in BK Epicentra pa se bodo pomerili v sedmih športnih panogah: bowlingu, taroku, streljanju, šahu, košarki ter v igranju trešeta in briškole.

Strelska sekcija vsako leto organizira dopisno strelsko ligo, v kateri se z zračnim orožjem (puško in pištolo) v različnih kategorijah pomeri okoli 300 slovenskih strelcev iz 35 strelskih, upokojenjskih in invalidskih društev. Program dopisne strelske lige je specifičen, saj udeleženci sprva šest krogov streljajo na domačih streliščih, najboljše ekipe in posamezniki pa se neposredno pomerijo v finalu. Dopisna strelska liga je letos doživela že 38. ponovitev.

Številčna in zelo aktivna je tudi **tarok sekcija društva**, za katero je doslej nastopilo že več kot 40 igralcev. Tarokisti so v preteklosti zabeležili velike uspehe, saj so bili že ekipni slovenski prvaki (leta 2007), dvakrat drugi, enkrat pa tretji. Na posamičnih državnih prvenstvih sta se med najboljše tri uvrščala že pokojni Italo Fiegl in Alojz Markič. Tarok sekcija ima v svoji sredini tudi mont mojstra Stojana Žorža iz Slapa ter dva mojstra Franca Polenciča in Bojana Humarja. Na vsakoletnem Mastersu so člani ŠD Epic doslej trikrat zmagali (Franc Polencič, Bojan Humar in Stojan Žorž). Člani sekcije so izvedli že 18 odprtih klubskih turnirjev za prvenstvo Primorsko notranjske regije, ki so obenem tudi memorialni turnirji v spomin na nekdanje odlične igralce ŠD Epic (Italo Fiegl, Slavko Milič, Slavko Lavrič, Marko Repič, Stane Pelan, Branko Česnik, Polde Gril in Frane Smrdel). Na teh turnirjih je največkrat slavil Stojan Žorž. Izvedli so tudi šest turnirjev za odprto slovensko žensko prvenstvo, na katerih je trikrat zmagala Irena Marsenič. Sekcija vsako leto organizira tudi klubski turnir ter eno od državnih prvenstev, bodisi posamično ali ekipno.

V parkur sekciji ŠD Epic razvijajo atraktivni način premagovanja ovir, ki je kombinacija gimnastike in borilnih veščin. Sekcija je že dosegla lepe uspehe pri vzgoji mladih. ŠD Epic je že vrsto let pomemben nosilec športnega dogajanja v nekaterih panogah na Postojnskem, nedvomno pa prizadevnim članom tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo energije za nadaljnji razvoj društva.

Športni strani je pripravil: Aleš Cantarutti

NAPOVEDUJEMO FESTIVAL TVU

TE DEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Ljudska univerza Postojna bo tudi letos v vlogi območnega koordinatorskega skupaj s številnimi prireditelji organizirala pestro paleto raznovrstnih kulturnih in izobraževalnih dogodkov. S tem se bomo tudi Postojnčani pridružili vseslovenskemu festivalu **Teden vseživljenskega učenja (TVU)**, ki se bo po vsej Sloveniji odvijal **od 15. do 22. maja** (v razširjenem terminu pa od 15. maja do 30. junija).

Teden vseživljenskega učenja, ki letos praznuje že 20. obletnico, je namenjen širjenju zamisli o vseživljenskem učenju in spoznavanju, da je učenje lahko zabavno, prijetno, ustvarjalno in seveda zelo koristno.

Vsi, ki projekt soustvarjamo, bodisi v vlogi izvajalcev prireditev bodisi kot udeleženci, prispevamo k udejanjanju slogana 'Slovenija, učeča se dežela'. Zato vas prijazno vabimo, da se nam na lokalnih dogodkih pridružite v čim večjem številu.

Podroben program bo na voljo na spletni in Facebook strani Ljudske univerze Postojna in v tajništvu organizacije od 10. maja dalje.

ZAVOD **znanje**
POSTOJNA, javni zavod

LJUDSKA UNIVERZA
POSTOJNA

IZVAJALEC	IME DOGODKA/PRIREDITVE	DATUM	KRAJ	OPIS
Zavod Znanje Postojna	Malo drugače po Postojni	19.5.2015 ob 16.00	Zbima točka: pred Muzejem Krasa	
	Vseživljensko učenje – možnosti in priložnosti za priseljence	26.5.2015 ob 10.00 do 18.00	Ljudska univerza Postojna	
OŠ Prestranek	Prestranski tek	21.5.2015 ob 16.00	OŠ Prestranek	
RRA Zeleni kras	Predstavitve programov mobilnosti in EURES delavnica	18.5.2015 ob 9.30	ZRSZ Urad za delo Postojna	
	Predstavitve programa Erasmus za mlade podjetnike	19.5.2015 ob 10.00	ZRSZ Urad za delo Postojna	
	Informacijska točka Europe Direct Primorsko-notranjske regije se predstavi	31.5.2015 ob 10.00	Park gradu Snežnik	
ŠENT - slovensko združenje za duševno zdravje	Predavanje o trgovini z ljudmi	15.5.2015 ob 9.00	Knjižnica Bena Zupančiča Postojna	
	Dan odprtih vrat	28.5.2015 ob 11.00 do 14.00	Dnevni center ŠENT Postojna	Predstavitve dejavnosti društva ŠENT v Postojni
Turistično društvo Podgura	Kruh naš vsakdanji	21.5.2015 ob 19.00	Kozolec Toplar v Belskem	Predavanje, ocenjevanje in degustacija domačega kruha
Varstveno delovni center Postojna	Lahko branje	20.5.2015 ob 11.00	VDC Postojna	Lahko branje za ljudi, ki težko berejo in razumejo preprosta besedila
Telekom Slovenije d.d., Telekomov center Postojna	Mobilna in fiksna telefonija	22.5.2015 ob 17.00	Ljudska univerza Postojna	Predavanje o uporabi pametnih telefonov
Notranjski muzej	Mednarodni dan muzejev	18.5.2015 ob 18.00: Plesno - dramska predstava za otroke	Notranjski muzej Postojna	
		ob 19:00: Otroška ustvarjalnica ob 20:00: Otvoritev razstave POD GLADINO KORALNEGA GREBENA - ALI KAKO JE BILO PRI NAS PRED STO MILJONI LET		
Rdeči križ Slovenije, Območna izpostava Postojna - Pivka	Delavnica prve pomoči	18.5.2015 ob 10.00	Ljudska univerza Postojna	

nagradna križanka

	PRED-SEDNIK SLOVENIJE (BORUT)	TRAVA DRUGE KOŠNJE	NEŽEN STIK TELES	NOVO MESTO	NAUK O ASKEZI	KONJSKI TEK, GALOP, DRNEC	PREKUP-ČEVALEC IZRASTEK NA GLAVI				SUROVINA ZA KOVINE ŽIVLJENJE-SLOVEC								
DRUGI, DODATNI NASLOV									GL. MESTO MAROKA MLEČNI IZDELEK								NAUK O ANALIZI	ZAHOD SONCA	
POVPREČNA MASA ATOMA											PODOBA OBRAZA SL. PEVKA (DITKA)								
POTRDILO TURŠKIH VELIKAŠEV				ORODJE ZA KOŠNJO IZDELEK IZ BLAGA					KOZJE USNJE, IRH VULKAN NA SICILIJU										
PREDMET, KI ŠČITI KNJIGO							SKALA V MORJU LIČILEC				KDOR ZDRAVI Z ALOPATIJO ČEŠKI REŽISER VAVRA								
OROŽJE ZA IZSTRELJEVANJE RAKET									ARKADA TROPSKA RASTLINA								LIDIJA OSTERC SLIKE V SPANJU		
	ORIS, OČRT, BESEDILNI PRIKAZ	SPLET ŽENSKIH LAS KOSO-VELOVA PESEM METAŠ, ČLAN REALA						NATEGOVANJE JUTRANJE POŽIVILO									MOŠKI POTOMEČ NESO-GLASJE		
PRIHOD V GOSTE						DIVJI KOZEL OŽE												TVORBA V PANJU RUSIJANOVO LETALO	CIMA, KLICA, POGANJEK
ZNESEK V POSLOVODNIH KNJIGAH PREBIVALCI									BOJNO VOZILO IVAN TAVČAR										
EVROPSKE OTOŠKE DRŽAVE							ILUSTRIRAN ČASOPIS											ŽENSKA MLEČNA ŽLEZA	
SLOVENSKI INTERNETNI PONUDNIK							ŠPORTNIK V GOLU, GOLMAN											POVRSINA, OBMOČJE, AREA	

Smrekarjeva domačija, Grobišče 11, vabi

na domače dobrote ob petkih od 9. do 16. ure, ob nedeljah od 12. do 17. ure in druge dni v tednu po predhodnem dogovoru (tel. št.: 041 740 574).

Smrekarjeva domačija podarja tri nagrade:

1. nagrada: štiri nedeljska kosila
2. nagrada: dve nedeljski kosili
3. nagrada: narezek za dve osebi

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih in svoj naslov pošljite na dopisnici na naslov: Postojnski prepil, Ljubljanska c. 4, 6230 Postojna najkasneje do 5. maja. Med pravnimi rešitvami križanke bomo izžrebali tri nagrajence.

Izžrebani nagrajenci marčevske križanke:

1. nagrado (družinsko vstopnico v Muzej krasa) prejme: **Mirjam Canzutti, XXX. divizije 5c, Nova Gorica**
2. nagrado (dve vstopnici v Muzej krasa) prejme: **Zoran Sibinčič, Hrašče 15**
3. nagrado (knjigo Predjamski grad) prejme: **Darja Vidmar, Studeno 2**

Nagrade bomo nagrajencem poslali po pošti.

NOVO

VIVA
Cafe

POPOLN KAVNI UŽITEK!

Z VESELJEM VAM SPOROČAMO, DA SVOJA VRATA NA BENCINSKIH SERVISIH OMV ODPIRA NOV VIVA CAFE, KJER NUDIMO NAJBOLJŠO V ITALIJI PRAŽENO KAVO. IZBRANA KAVNA ZRNA, KI SO NEŽNO IN SKRBNOPRAŽENA, DAJEJO BOGATO IN INTENZIVNO KAVNO AROMO. ZA POPOLN KAVNI UŽITEK. USTAVITE SE V VIVA CAFE NA BENCINSKIH SERVISIH OMV. UŽITEK ZAGOTOVLJEN!

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA.
VAŠA EKIPA OMV VIVA CAFE.

KUPON ZA BREZPLAČNO KAVO VIVA CAFE

KAVO PO VAŠEM IZBORU DOBITE NA KATEREM KOLI BENCINSKEM SERVISU OMV VIVA. KUPON JE UNOVČLJIV DO 3. 5. 2015. ENA OSEBA LAHKO UNOVČI EN KUPON NA DAN.

SEZNAM BENCINSKIH SERVISOV S PONUDBO VIVA NAJDETE NA WWW.OMV.SI

Čista RESNICA.

Najboljše zdravilo proti coprnijam
je praprotno seme.

MUZEJ KRAŠA
KRAŠA MUSEUM

WWW.MUZEJKRASA.SI

Muzej krasa vas vabi na čudovito pustolovščino
krasa tudi v času prvomajskih počitnic.

Odpiralni čas

- pon.: zaprto
- tor., sre., pet., sob., ned.: 10.00–18.00
- čet.: 10.00–20.00

Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3, 6230 Postojna

ZAVOD
znanje
POSTOJNA, javni zavod

MUSEUM
CULTOUR
Enrich cultural tourism

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Gorenje

Gorenje je zgrajeno na najbolj skrajnem severozahodnem območju postojnske občine, na nadmorski višini 629 m in je za Stranami drugo najvišje ležeče urbano naselje. Postavljeno je na obsežnem območju, imenovanem Podgora (Pudgura) nad Spodnjo Pivko.

Staro gručasto jedro (iz let 1299–1300) leži na nekoliko bolj odprti, ravni kraški terasi, ki sega pod skalnate vzpetine: Črno peč, Vrh Piska, Ograde in Krog. Za njimi se dvigata Sajevka (788 m) in Otavnik (827 m), s katerima se začinja sklenjeno gozdno območje kraške Hrušice. V okolici Gorenja je zelo malo obdelovalne oziroma rodovitne zemlje. Nekaj polj je tik za hišami in na vzhodni strani vasi, na dolomitnem svetu so predvsem travniki in pašniki, na Hrušici

pa obsežni gozdovi. V bližini vasi, v dolomitu, je vodnjak Pri rupi, kjer je izvorna voda, ki nikoli ne presahne. Poleg je še studenec, ki v sušnih dneh presahne. Studenec je tudi Pri lipi, kamor je nekoč malo manj kot pol vasi vodilo napajati živino, ostali del vasi pa je uporabljal napajališče Pri rupi.

Novější del Gorenja je bil zgrajen v zadnjih desetletjih ob cesti, ki pelje iz Bukovja proti Gorenju. Meja med obema vasema je takoj za staro gozdarsko hišo (Pri Goletovih), novo zgrajene hiše pa se nizajo vse do Podklanca.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: Igor Marentič.

nostalgija

Gorenje pri Postojni

fijo je posnel v tridesetih letih prejšnjega stoletja, na njej pa se, levo in desno od cerkve sv. Lenarta, nizajo naslednje domačije: skrajno desno sta Birtova (Jurca) gostilna in »štala« (hlev), nad streho Mežnarjeve hiše se dviga vaški zvonik. Na desni strani si do cerkve sledijo Grehcova zidanica (kašča), pa domačija in zidanica Magajnovih. V kaščah, značilnih za to področje, so lastniki hranili krompir in druga živila, včasih celo balo. Ob Grehcovi zidanici stoji Mežnarjev Franc, pred gostilno pa se je ob svoj motor ponosno postavil Šegec, lesni trgovec iz Postojne. Avgusta 1908 je v zvonik cerkve sv. Lenarta udarila strela. Uničena je bila streha, odtrganih je bilo nekaj škodelj, poškodovan je bil tudi notranji in zunanji zid pod zvonikom. Vzajemna zavarovalnica iz Ljubljane je, ker je cerkev revna, izplačala odškodnino v višini 250 K. Streho je popravil klepar Štefan Negro iz Orehka, nov strelodod pa je izdelal Matija Petrič iz Postojne. Prva desetletja 20. stoletja - čas, v katerem je nastajal bogat opus fotografa Zirmanna - so hkrati tudi doba razcveta razglednic, ne le po pestrosti predstavljenih motivov, temveč tudi po kvaliteti izdelave. Tako zanimiva in raznovrstna ponudba razglednic je danes zgolj nostalgični spomin - tudi podoba Gorenj, ki jo je v svoj objektiv ujel fotograf Zirmann in razglednico po vsej verjetnosti tudi sam založil. Zaenkrat je to edina znana razglednica te zanimive podgurske vasi.

Besedilo: Alenka Čuk; razglednica: zbirka Notranjskega muzeja Postojna.

Jačka, središče vasi, kjer je nekoč »kraljeval« kal, obkrožale pa so ga Pocimprova, Mihelova, Bukovčeva, Jamcova, Očarjeva in Rešpektrova domačija, fotografa Jakoba Zirmanna iz Postojne očitno ni pritegnila. Zgornjo fotogra-